

АТОМНИК АУКРАЇНИ

№1—2 (683—684)

2—9 січня 2014 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Хай рік 2014-й освятиться добрими змінами, радістю, миром і благодаттю!

ПРОФСПІЛКОВОМУ КОМІТЕТУ ВП «ЗАПОРІЗЬКА АЕС» — 30 РОКІВ

ВЕЛИКА РОБОТА ВЕЛИКОГО ПРОФКОМУ

Історія профкому відокремленого підрозділу «Запорізька АЕС» дуже різноманітна й цікава. Були в ній різні періоди — стрімкого піднесення активності членів профкому, спаду, і знову піднесення. Але завжди позиція профспілкового комітету ВП ЗАЕС була чіткою, принциповою і зваженою. Тож на думку профкому ЗАЕС зважали і зважають як адміністрація станції, НАЕК «Енергоатом», так і вищестоящі виборні профспілкові органи.

Сьогодні у профспілкового комітету не менше проблем і не менш значимі завдання. Зарплата ніколи виплачується вчасно. Але залишилось актуальним завдання щодо її щорічного підвищення та збереження тих соціальних пільг, які трудовий колектив напрацював за всі ці роки і які включені в Колективний договір ДП НАЕК «Енергоатом».

За роки свого існування профспілкову організацію Запорізької АЕС очолювали різні люди. Біля витоків її створення стояли Анатолій Задержка,

Сергій Панченко. Потім, у різні часи, головами профспілкової організації були Михайло Печенкін, Микола Чернов, Наталя Скорих — активні, небайдужі люди. Таких називають «людьми громадянської свідомості». Кожен з них зробив свій внесок у розвиток профспілкової організації.

Сьогодні профком Запорізької АЕС очолює Микола Захаров. Йому вда-

лося згуртувати справжню команду однодумців і професіоналів своєї справи.

До складу профкому ВП ЗАЕС увійшли грамотні люди, обізнані з усіма напрямками профспілкової роботи. Більшість із них — не звільнені працівники. Є серед них економісти, інженери всіх категорій, будівельники, архітектори, технологи, викладачі, ме-

неджери, деякі мають ступінь магістра. Кожний член профкому серйозно відпрацьовує зі своєю комісією один із напрямків профспілкової роботи. Всі вони чудові організатори, лідери профспілки.

Дуже багато залежить від того, який профспілковий актив обирається в цехових організаціях, у профспілкових групах. (Закінчення на 2-й стор.)

Шановні співчани!

Щиро вітаю вас і ваші родини зі світлим зимовим святом — Новим роком і Різдом Христовим!

Рік, що минув, у життєдіяльності Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України був напруженим і позначеним важливими подіями. У 2013-му відбулися II і III пленуми Центрального комітету, на яких відверто, по-діловому обговорювалися питання з обстоювання соціальної справедливості, трудових прав та інтересів кожного співчанина й Атомпрофспілки України в цілому, всіх працівників атомно-енергетичного комплексу та проведення колективних дій, зважаючи на надзвичайно складні фінансово-економічні умови роботи і подальшого розвитку галузі.

Не всі труднощі, з якими довелось торік зіткнутися, долаються так швидко, як хотілося б, але для профспілки, у центрі і на місцях, була і є головною захисною функцією — саме праця, відповідна і своєчасна оплата за неї, дотримання соціальних гарантій. Саме людина, її працелюбність, професійна відданість справі — вирішальний чинник надійного і безпечного функціонування ядерно-промислового енергокомплексу, запорука його зміцнення і руху вперед.

Оптимізму у завтрашньому дні додає нам зреалізований сміливий проект з продовження експлуатаційного ресурсу першого енергоблоку-«мільйонника» Южно-Української АЕС, з чим вітаємо атомників і завдячуємо їм. Стратегічно важливе значення для галузі, соціального розвитку регіону матиме завод з фабрикації ядерного палива, будівництво якого у початковій стадії вже розпочалося у смт Смолино Кіровоградської області.

Разом з тим профспілка на всіх її рівнях, включаючи міжнародний, боротиметься, щоб повсякденна праця односпілчан супроводжувалася постійним піклуванням про належний рівень і якість їхнього життя, зокрема, через виконання двосторонніх зобов'язань за галузевими угодами та колективними договорами, реалізацію Стратегії розвитку нашої багатотисячної і багатогалузевої організації.

Упевнений, що Атомпрофспілка України — від первинки до ЦК — здатна протистояти сучасним викликам, знаходити і приймати виважені рішення. Для цього зараз, як ніколи, потрібна єдність і солідарність усім нам, щоб зберегти і примножити наші соціальні здобутки.

Дорогі друзі! Бажаю, щоб ці величезні свята принесли усім нам фізичну і духовну міць, щастя і достаток, успіхи й виконання всіх задумів. Віри, надії й любові!

Від щирого серця

Голова Атомпрофспілки України Валерій МАТОВ

ЮРИДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АТОМПРОФСПІЛКИ УКРАЇНИ

ЧОРНОБИЛЬСЬКА ЗОНА ВІДЧУЖЕННЯ: ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ

На сьогодні вплив юристів Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України у повсякденному житті організації важко переоцінити. Люди цієї професії, що є втіленням відповідальності і справедливості, завжди знаходять вихід зі складних ситуацій, допомагають розв'язувати проблеми та захищають права людей праці, всіх співчан. Праця правників не завжди помітна, але вона непрості, особливо за теперішніх кризових явищ, постійних змін ук-

раїнського законодавства, і потребує активної присутності, динамічного і результативного юридичного супроводження всіх напрямів діяльності Атомпрофспілки України.

Про аспекти своєї правозахисної роботи розповідає кореспонденту газети юрист ЦК Атомпрофспілки України Андрій ПАНЧЕНКО.

Резюме: ПАНЧЕНКО А. М. народився у м. Чернігів. Після служби в армії, з 1993 року, навчався на юридичному факультеті у Львівському національному універ-

ситеті ім. І. Франка, який закінчив у 2000 році. Потім працював юристом на кількох підприємствах та організаціях м. Чернігів, був державним інспектором праці відповідної територіальної інспекції Чернігівської області. З червня 2012 року працює юристом відділу колективно-договірної та правової роботи ЦК Атомпрофспілки України, забезпечує правовий супровід діяльності первинної профспілкової організації ДСП «Чорнобильська АЕС». (Закінчення на 2-й стор.)

АТОМНО-ЕНЕРГЕТИЧНІ НОВИНИ

● В Государственном бюджете на 2014 год будет предусмотрена реализация рекордного количества инфраструктурных проектов. Об этом Президент Украины Виктор Янукович сказал в интервью представителям украинских СМИ. По словам Виктора Януковича, в 2014 году начнется реализация ряда проектов, разработанных, в частности, с Российской Федерацией. «Нас ожидает строительство вместе с Россией двух блоков на Хмельницкой АЭС. Нас ожидает строительство завода по производству ядерного топлива в Кировоградской области», — подчеркнул он.

● Кабинет Министров Украины в проекте государственного бюджета на 2014 год прогнозирует производство атомными электростанциями Украины 82,774 млрд. кВт/ч электроэнергии. Об этом говорится в проекте закона «О Государственном бюджете Украины на 2014 год» № 3000 от 14 сентября 2013 года, поданном правительством в Верховную Раду 19 декабря для обсуждения в первом чтении.

● На заседании правительства 18 декабря 2013 года принят проект постановления Кабинета Министров Украины «О внесении изменения в постановление Кабинета Министров Украины от 13 июня 2012 года № 571».

Проект указанного постановления разработан Минэнергоугля с целью, что соответствует реализации задач и

мероприятий государственной целевой экономической программы «Ядерное топливо Украины» в 2013 году.

Принятие данного постановления позволит перераспределить средства, предусмотренные бюджетной программой 1101080 «Мероприятия по реализации Государственной целевой экономической программы «Ядерное топливо Украины», на научно-исследовательские и проектные работы соответственно и на содержание объектов незавершенного строительства ГНПП «Цирконий», а именно, на выплату заработной платы работникам предприятия.

Проектом постановления предусматривается не применять в 2013 году к государственному научно-производственному предприятию «Цирконий» требования абзацев шестого, седьмого и одиннадцатого пункта 9 Порядка составления, рассмотрения, утверждения и основных требований к выполнению смет бюджетных учреждений, утвержденных постановлением Кабинета Министров Украины от 28.02.2002 № 228, а именно позволить ГНПП «Цирконий» получать бюджетные средства по бюджетной программе 1101080 «Мероприятия по реализации Государственной целевой экономической программы «Ядерное топливо Украины».

Справка:

Государственное научно-производственное предприятие «Цирконий» (ГНПП «Цирконий», г. Днепропетровск,

Днепропетровской обл.) задействовано к выполнению Государственной целевой экономической программы «Ядерное топливо Украины». Пока коммерческое производство не создано, ГНПП «Цирконий» удерживается с использованием бюджетных средств.

В настоящее время Минэнергоугля разрабатывает изменения к плану санации ГНПП «Цирконий», по которым предусматривается реструктуризация текущей задолженности предприятия и восстановление производственной деятельности с целью дальнейшей интеграции циркониевой продукции украинского производства в ядерное топливо, которое изготавливается для украинских АЭС в соответствии с программой экономического сотрудничества Украины и Российской Федерации на 2011—2020 годы.

● Чешская компания Uranium Industry, осуществляющая деятельность по добыче урана, может выступить инвестором для решения вопросов модернизации производственных мощностей и расширения рынка сбыта продукции одного из участников госконцерна «Ядерное топливо» — предприятия «Смолы», сообщают информанты. Согласно пресс-релизу концерна «Ядерное топливо», с этой целью 17—18 декабря 2013 г. в Праге (Чехия) были проведены переговоры с чешской компанией и подписан протокол о соответствующих намерениях.

ПРОФСПІЛКОВОМУ КОМІТЕТУ ВП «ЗАПОРІЗЬКА АЕС» — 30 РОКІВ

ВЕЛИКА РОБОТА ВЕЛИКОГО ПРОФКОМУ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Саме голови цехкомів і профгрупорги безпосередньо працюють із кожним членом профспілки, саме через них профкому вдається доставити всю інформацію про роботу профкомом, ЦК Атомпрофспілки, профкому ДП НАЕК «Енергоатом» щодо захисту прав та інтересів працівників ВП ЗАЕС.

Чисельність у профспілковій організації ВП «Запорізька АЕС» постійно зростає. На сьогодні вона становить більш як 13 тисяч членів профспілки (понад 11 тисяч — серед працюючих). Одним із основних завдань профкомом є підтримка гідного рівня заробітної плати персоналу станції.

Профспілка необхідна для працівників будь-якого підприємства. Тільки шляхом об'єднання вони можуть домогтися гідної заробітної плати, належних умов праці та збереження соціальних пільг.

Татьяна АРНАУТОВА, заступитель председателя профсоюзного комитета первичной профсоюзной организации ОП ЗАЭС:

— Исполнилось 30 лет профсоюзному комитету Запорожской АЭС. На мой взгляд, наш профком всегда принципиально и последовательно отстаивает интересы членов профсоюза.

Минулий рік видався доволно складним в фінансовому плані. Серйозно стояв і стоїть сьогодні заповнення Колективного договору ГП НАЭК «Енергоатом» за 2013 рік по декільком позиціям. І профком ЗАЭС на всіх рівнях висказав своє чітке вимоги до виконання Колективного договору за передбачувані рік і пролонгації його на 2014—2015 роки.

Начинаючи з серпня 2013 року, після зустрічей з і.о. президента Компанії по соціальним питанням, коли стояв питання про розподіл персоналу на чотири групи і зміни системи оплати праці, що являється зміною умов дійсного Колективного договору в хуртову сторону, профсоюзний комітет провів серйозну організаційну роботу, направлену на прийняття і направлення конструктивних рішень розширених засідань профкомом в ЦК Атомпрофспілки, в профком ГП НАЭК «Енергоатом», в інформированні персоналу нашої станції через мережу і через сайт профкомом. Були підготовлені інформаційні бюлетені з послідователним викладом дійсних як адміністрації ГП НАЭК «Енергоатом», так і профкомом ОП ЗАЭС і ГП НАЭК «Енергоатом».

Я без ложної скромності хочу сказати, що профсоюзний комітет ОП ЗАЭС зіграв не останню роль в тому, що не сталося поділу персоналу на групи і зміни системи

оплати праці.

Ми пропонуємо внести в повестку дня отчетних профсоюзних зборень питання про підтримку ініціативи профсоюзного комітету про пролонгації колективного договору, і на всіх проведених зборах, конференціях була підтримана ініціатива профкомом.

На Пленумі ЦК Атомпрофспілки наша делегація чітко висловила свою необхідність розробки Методичних рекомендацій по підготовці і проведенню колективних дійсних в разі невиконання Колективного договору і Отраслевого угоди.

Ми на всіх засіданнях профкомом червоною лінією висловили свою необхідність передачі станційних об'єктів соціального в комунальну власність, і на зборах в цехах отримали повну підтримку.

Профсоюзний комітет Запорожської АЭС і весь профктив станції — колектив авангардний, бойовий, болючий за свої позиції. Велика в цьому заслуга керівника профкомом Ніколая Федоровича Захарова — людини принципової, чесної, умілого, який відстоює свою точку зору на всіх рівнях.

В 2013 році ми працювали з повною віддачею і, думаю, нам передстоїть серйозна робота. Конференції ОП ЗАЭС і конференції ГП НАЭК «Енергоатом», проведення яких заплановано на січень-лютий 2014 року, повинні прийняти рішення, так як ідеє серйозного наступлення на зниження соціальних умов, умов, обов'язків, заложенних в діючому Колективному договорі. Ми повинні зробити все, щоб не допустити цього.

Я вітаю весь профсоюзний актив з ювілеєм профкомом Запорожської АЭС і з Новим 2014 роком!

Анатолій СОЛОГУБ, заступитель цехового профсоюзного комитета управления строительства ОП ЗАЭС:

— Профсоюзною роботою займаюся з 1986 року, а першим раз мене обрали головою цехового комітету 12 квітня 1993 року, так що в 2013 році мій ювілей був великим. Робота жива, не дає розслабитися. В радянське часи ми жили, що профсоюз — третій ступінь комунізму. Але сьогодні профсоюзи уже так не називають — вони існують, але не мають сили. Незалежність профсоюзу закладається в тому, щоб мати право голосу, захищаючи інтереси трудящихся.

На Запорізькій АЭС — сильний профсоюз. Наш профком — професійний,

очень подкованный, потому что аппарат и многие председатели цехкомов работают уже много лет, прекрасно знают законодательство, другую нормативную документацию. Большинство из его членов прошли 1998 год, палаточные городки, пешие походы в белых халатах на Киев, когда мы отстаивали интересы трудового коллектива — и отстояли.

Показательным был и 2013 год. Мы провели несколько расширенных заседаний профкомом, вынесли вопросы, которые на сегодня актуальны, объявили это на Пленуме ЦК Атомпрофспілки. И есть результат — выделили деньги пенсионерам, которые не получали выплаты. Думаю, это стало для них хорошим подарком к Новому году.

Значение профсоюзной организации сегодня — огромное. И мы готовы постоянно отстаивать интересы членов профсоюза, ведь мы добиваемся того, что положено людям по закону. Если честно, это нелегко. Надо уметь находить общий язык и с работниками, и с администрацией. Но хочу отметить, что с администрацией ОП ЗАЭС всегда удается решать все вопросы благодаря плодотворной и конструктивной работе. Генеральный директор станции Вячеслав Алексеевич Тищенко — тоже член профсоюза. Он столько лет проработал в отрасли, столько сделал и для людей, и для станции, и для города!

Залог успеха деятельности профсоюзного комитета — это сильный руководитель. Николай Федорович Захаров — именно такой профсоюзный лидер.

Поздравляю всех коллег с нашим 30-летием! Желаю поддерживать боевой дух и с новыми силами отстаивать интересы членов Атомпрофсоюза и отрасли в целом!

Александра КРАВЧУК, юрист ЦК Атомпрофсоюза:

— В профсоюзном комитете Запорізької АЭС я працюю з 2000 року. Це з часом з перших днів мені приємно дивилося, так це спосіб роботи апарату профкомом швидко і конструктивно працювати на благо членів профсоюзу. Якщо потрібна допомога, тут завжди реагують миттєво, не вважаючи со вимоги.

Люди, які входять в апарат профкомом, стали профсоюзниками по велению душі. Вони розуміють, що їх місія — захищати інтереси членів профсоюзу, допомагати їм, нести

добро, и они прекрасно с этими задачами справляются. Я не перестаю восхищаться их оперативностью, профессионализмом и преданностью профсоюзному движению. Здесь нет случайных людей.

Многое зависит от лидеров. Председатель профсоюзного комитета Николай Федорович Захаров, его заместители Татьяна Анатольевна Арнаутова и Иван Иванович Здравчев — всегда стремятся работать на благо коллектива, отдаются этому делу полностью, обладают прекрасными организаторскими способностями. Это люди, которые собственным примером формируют общий активный настрой всех членов профсоюза.

Благодаря этому профсоюзный комитет Запорізької АЭС — не просто сильная профсоюзная организация, — это флагман Атомпрофсоюза Украины. Это общее мнение. Так, недавно вошедшие в Атомпрофсоюз новые члены организации даже не ожидали, что сегодня в Украине существует такой профком, как наш. Они увидели, что профсоюз — это далеко не формальная организация.

Важно, что много внимания профком ЗАЭС уделяет обучению своего актива. Это дает возможность каждому члену организации получить квалифицированные консультации по многим вопросам. И наши люди знают, что здесь, в профкомом, их всегда готовы защищать и представлять их интересы.

Татьяна САМОКВИТ, председатель профкома электроцеха:

— На Запорізької АЭС я працюю 30-й рік, по суті, ровесниця нашого профсоюзного комітету. І раніше, коли я ще не була в складі профкомом, звернувшись в профсоюз, завжди отримувала допомогу і підтримку. Профсоюзна робота мені дуже подобається. Профсоюзною організацією електроцеха займаюся майже 10 років. В перший рік було дуже важко, але це було дуже цікаво і цікаво працювати на благо членів профсоюзу. Якщо потрібна допомога, тут завжди реагують миттєво, не вважаючи со вимоги.

Одна из самых главных задач профсоюзного комитета — добиваться выполнения Коллективного договора и достойного уровня заработной платы для персонала ОП ЗАЭС. И профком совместно с представителями администрации станции вносит немало предложений по вопросам формирования

фонда оплаты труда. Также профком ведет контроль за обеспечением работников предприятия средствами индивидуальной защиты. Проблемы поставок обсуждаются на заседаниях профкомом, соответствующие постановления отправляются в дирекцию и профком ГП НАЭК «Енергоатом».

Еще одна сторона деятельности профсоюза касается трудовых взаимоотношений, в которых мы тоже отстаиваем интересы работников. Так, в случае нарушения трудовой дисциплины при рассмотрении представлений администрации на расторжение трудового договора профком всегда учитывает мнение коллектива, причины проступка, изучает характеристику человека — и, принимая во внимание разные факторы, не всегда дает согласие на его увольнение.

Не менее важны задачи профсоюзного комитета по оздоровлению и отдыху работников станции и членов их семей.

Хочу сказать, что коллектив профсоюзного комитета очень дружный, отношения между коллегами — доброжелательные, строятся на взаимопонимании и взаимовыручке.

Считаю, что профсоюзный комитет Запорізької АЭС свои задачи выполняет. В интересах трудового коллектива станции мы делаем все, что можем. А лучшей оценкой нашей работы — это доверие людей, которые нас выбирают. Это очень большая ответственность. Только у нашего цехового комитета за спиной — 864 члена профсоюза электрического цеха. В целом же в профсоюзной организации станции нас с пенсионерами больше 13 тысяч!

Желаю всем коллегам по профсоюзной работе стабильности и процветания! И чтобы наш Коллективный договор с каждым годом только улучшался!

Сергей ЩЕРБАК, председатель цехового комитета энергоснабжения ОП ЗАЭС:

— Тридцать лет — это серьезный период, на который пришлось и нелегкие годы распада СССР, и годы формирования Украины как независимого государства, и время, когда атомную энергетику, что называется, «штормило»... Много менялось, но не менялись вопросы, которыми занимается профсоюзный комитет ОП ЗАЭС. Это социальная защищенность персонала; контроль за выполнением Коллективного договора ГП НАЭК «Енергоатом»; оздоровление работников и членов их семей; благотворительная помощь ветеранам Великой Отечественной войны, детям-сиротам, домам престарелых и т.д.; материальная помощь членам профсоюза — работникам, пенсионерам ОП ЗАЭС на лечение (по тяжелым заболеваниям); это поддержка спорта, культуры и многое другое.

Благодаря многолетней выдержанной позиции профсоюзного комитета ОП ЗАЭС, Коллективного договора ГП НАЭК «Енергоатом» на данный момент считается одним из лучших в Украине.

В наш юбилей от души желаю родному профсоюзному комитету не менять социальную направленность, быть социально привлекательным для работников, не иметь политической окраски, а также здоровья, счастья, свершения желаний и надежд!

ЮРИДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АТОМПРОФСПІЛКИ УКРАЇНИ

ЧОРНОБІЛЬСЬКА ЗОНА ВІДЧУЖЕННЯ: ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

— З чого, з розгляду яких питань, Андрію Михайловичу, розпочали свою роботу юристи на ЧАЕС?

— На ЧАЕС з перших днів роботи як юрист працював у колдовій комісії з підготовки проекту нового договору між роботодавцем та трудовим колективом, який після чотирьох з десяти місяців розгляду та коригувань трудовий колектив ухвалив на своїй конференції. Позитивним досягненням зазначеного соціально важливого документа стало включення до договору — вперше за багато років — структури заробітної плати, аналогічної до чинної на інших атомних станціях, та домовленості сторін про її підвищення понад розміри, визначені Галузевим угодою, що до викликала нарікання на завищений фонд оплати праці підприємства.

— Хто найчастіше звертається до вас за консультацією, правовою допомогою чи порадою?

— Найчастіше працівники підприємства звертаються з трудових прав, цивільних договорів, сімейного, медичного та спадкового права, права соціального забезпечення. Одним із найактуальніших для працівників станції є питання надання пільг та компенсацій у зв'язку з роботою на радіаційно забруднених територіях та з виведенням станції з експлуатації.

Принциповим юридичним питанням соціального забезпечення працівників, яке вдалося вирішити спільними зусиллями, стало прийняття, уперше, судом м. Славутич, узимку 2013 року, після тривалої перерви та відмов Пенсійного фонду з різних причин, рішення про призначення пільгової пенсії за віком працівнику ДСП ЧАЕС, який працює в зоні відчуження, за під-

готовленою мною позовною заявою та моєю участю в суді як представника позивача. У подальшому позови з цього питання за заявами працівників також було задоволено, а в травні 2013-го Пенсійний фонд виступив з офіційним повідомленням, після якого почав прийом заяв на призначення пільгової пенсії безпосередньо від підприємства.

Часто працівники звертаються за консультаціями стосовно зайнятості, оплати праці, робочого часу, трудової дисципліни та часу відпочинку. Більшість таких питань вирішуються в позасудовому порядку завдяки паритетному соціальному діалогу сторін. Це не означає, однак, що юрист не бере у ньому участі, скоріше навпаки — своєчасний аналіз справи, переданої на розгляд профспілковому комітету, та консультація з приводу наявності чи відсутності порушення прав працівника або підготовки робото-

давця до його вчинення надає сторонам переговорів можливість запобігти порушенню прав працівника або додаткові важелі під час переговорів у пошуку вирішення спірного питання.

Окрім працівників ДСП ЧАЕС, за юридичною допомогою письмово та усно звертаються також інші члени Атомпрофспілки — працівники ДП «Управління забезпечення функціонування об'єктів Чорнобильської АЕС», КП «Управління з розвитку фізичної культури, спорту та туризму», ДСП «Чорнобильський спецкомбінат» тощо, яким намагаюся приділяти належну увагу, консультуючи та надаючи необхідні правові роз'яснення.

— Ви співпрацюєте з юридичною службою підприємства?

— За специфікою роботи доводиться спілкуватися як з юристами ДСП ЧАЕС, так і з іншими фахівцями цього та інших підприємств, установ і

організацій для отримання чи надання роз'яснень та документів, необхідних для виконання обов'язків юриста профспілки.

— Чи берете участь у розгляді судових справ? Чи представляєте інтереси профспілкової організації у судах?

— Не лише працівники, а й сама профспілкова організація звертається за юридичною підтримкою та представництвом своїх інтересів у судах, оскільки, на жаль, як роботодавці, так і органи влади можуть порушувати права, що трапляється завдяки неоднозначній судовій практиці, не завжди ідеально випливаючому закону та з інших загальновідомих причин. Це ще раз підкреслює важливість юридичної допомоги для профспілки, оскільки керівник організації повинен мати можливість отримувати фаховий аналіз та супровід у спірних питаннях.

— У чому маєте службову потребу як юрист,

може, у наданні окремої робочої кімнати чи відповідної оргтехніки...?

— Завдяки уважному ставленню керівництва профспілкової організації та віддаленому розташуванню станції маю можливість подорожувати електричним залізничним транспортом зоною відчуження до місця роботи, на ЧАЕС, та вдосконалювати дорогою професійні навички й готувати необхідні документи поза роботою. Як працівник, що виконує трудові обов'язки в зоні відчуження, також наділений правами, в реалізації яких сподіваюсь отримати належну організаційну допомогу — внесення відповідних доповідей до документів та проведення атестації мого робочого місця на промайданчику Чорнобильської АЭС за умовами праці, за якими я зміг би реалізовувати свої права як працівника-юриста.

Запитував Микола ВАРЧИН

ОФІЦІЙНО

**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №694/2013
ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНИМИ НАГОРОДАМИ УКРАЇНИ
(Витяг)**

За значний особистий внесок у розвиток вітчизняного електроенергетичного комплексу, багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм та з нагоди Дня енергетики постановляю:

Нагородити орденом «За заслуги» II ступеня
МАРТИЩЕНКА Сергія Володимировича — начальника реакторного цеху № 1 відокремленого підрозділу «Южно-Українська АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», Миколаївська область
Нагородити медаллю «За працю і звитягу»
БРИЛЮКА Анатолія Адамовича — начальника зміни цеху відокремленого підрозділу «Рівненська АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»
ПЕРОВСЬКУ Наталію Борисівну — апаратника цеху відокремленого підрозділу «Запорізька АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»

СЕРГІЄНКА Анатолія Миколайовича — електрослюсаря цеху відокремленого підрозділу «Южно-Українська АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», Миколаївська область
Присвоїти почесне звання «ЗАСЛУЖЕНИЙ ЕНЕРГЕТИК УКРАЇНИ»
ГАСШЕВУ Михайлу Хазреталіювичу — першому заступникові Голови Державної інспекції ядерного регулювання України, Головному державному інспектору з ядерної та радіаційної безпеки України, м. Київ
ГОЛОВЕНЬКУ Юрію Миколайовичу — заступникові начальника цеху відокремленого підрозділу «Хмельницька АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»
КОРЖУ Віктору Володимировичу — заступникові начальника цеху — начальнику служби відокремленого підрозділу «Запорізька АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»

ЛУК'ЯНЧУКУ Юрію Олександровичу — старшому електромонтеру цеху відокремленого підрозділу «Южно-Українська АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», Миколаївська область
СИДОРЕНКУ Павлу Анатолійовичу — начальникові реакторного цеху № 1 відокремленого підрозділу «Рівненська АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»
ЧЕРНЕЖЕНКУ Михайлу Леонідовичу — головному фахівцеві з енергоблоків — начальнику блока відокремленого підрозділу «Запорізька АЕС» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»
ШУМИЛУ Валерію Володимировичу — головному енергетикові державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», Дніпропетровська область

Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ

20 грудня 2013 року

ТРУДОВИЙ КОЛЛЕКТИВ — ОСНОВА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

**Для РІВНЕНСЬКИХ АТОМНИКІВ 2014-й — РІК
ВАЖЛИВИХ ЗАВДАНЬ**

Яким видався для колективу 2013 рік? Про це розповідає генеральний директор Рівненської АЕС Павло ПАВЛИШИН:

— Павле Яремовичу, з якими показниками зустрічає 2014-й колектив рівненських атомників?

— Сьогодні Рівненська АЕС — одне з провідних підприємств атомно-енергетичного комплексу України, що динамічно розвивається, модернізується та виконує свою місію у виробництві електричної й теплової енергії. Щорічно наші енергоблоки, частка яких у виробництві електроенергії всіма АЕС України становить 19,6%, видають державі понад 16 млрд. кВт/год електроенергії. З початку пуску нашого першого енергоблоку РАЕС виробила близько 393 млрд. кіловат-годин. За цими цифрами — титанічна праця персоналу, поможена на ви-сокий професіоналізм.

Однак повинен констатувати той факт, що через диспетчерські обмеження потужність енергоблоків ВП РАЕС протягом року зкористовувалась на 64,4%. У такому режимі наша станція працювала 325 днів. За 11 місяців поточного року ми виконали план з виробництва електроенергії

нерушійний контроль металу циліндрів низького тиску. Проведено оцінку технічного стану обладнання і трубопроводів систем, важливих для безпеки. Додатково виконано контроль металу посудин і теплообмінників.

У період планового ремонту на енергоблоці № 4 реалізовано десять заходів з модернізації, реконструкції та підвищення безпеки. Серед них модернізація системи управління і захисту реактора, впровадження додаткової сигналізації імпульсно-запобіжних пристроїв компенсатора тиску та парогенераторів, впровадження сейсмічних сенсорів, безперервного контролю рівня води в басейні витримки.

Спільно з регламентними проводились роботи, спрямовані на підвищення безпеки, продовження термінів експлуатації енергоблоків, виконання постфукусімських заходів. Зазначу, що більша частина запланованих робіт здійснюється на РАЕС силами досвідченого персоналу енергогенеруючого підрозділу.

та внутрішнього досвіду експлуатації. Створено експертну групу з висококваліфікованих фахівців з поглибленого вивчення подій на АЕС світу, АЕС Московського центру ВАО АЕС та матеріалів МАГАТЕ, з метою розробки заходів і недопущення аналогічних подій на ВП РАЕС.

— Павле Яремовичу, одним із пріоритетних завдань підприємства є продовження терміну експлуатації енергоблоку № 3. Що вже здійснено на РАЕС для цього, що намічено на 2014-й?

— Безумовно, нашим пріоритетним завданням по енергоблоку №3 на найближчі три роки є продовження його терміну експлуатації, тобто виконання всіх організаційних і технічних заходів, які обґрунтовують надпроектний термін експлуатації за такими напрямками: реалізація заходів з підвищення безпеки; оцінка технічного стану споруд, систем та елементів систем, важливих для безпеки; кваліфікація обладнання енергоблоку; розроблення звіту з переоцінки безпеки.

Однією з обов'язкових умов продовження терміну експлуатації енергоблоку № 3 є виконання «Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоку атомних станцій» (КзПБ). У 2013 році виконано 7 заходів цієї програми, у тому числі два заходи достроково — з плану 2014—2015 років.

У 2014 році плануємо виконати чотири заходи, в тому числі завершити роботи щодо забезпечення першого «мільйонника» резервним енергопостачанням від загальнооблочної дільничної електростанції.

Будуть продовжені роботи, пов'язані з впровадженням на майданчику РАЕС мобільного дизель-генератора і мобільних насосних установок, які забезпечать життєздатність блока за екстремальних природних аварійних ситуацій. Буде також визначено оцінку технічного стану внутрішньокорпусних пристроїв і опорних елементів реактора, іншого базового обладнання і механізмів, а також розрахункового обґрунтування допустимості кількості циклів навантаження реакторної установки у надпроектний період.

— Упродовж всієї трудової діяльності важлива увага зосереджується на підвищенні кваліфікації персоналу станції, зокрема у

навчально-тренувальному центрі. У 2013-му, з метою ефективного навчання, було проведено модернізацію повномасштабних тренажерів, впроваджено систему дистанційного навчання, заплановано облаштування комп'ютерного класу для ремонтників. На якому етапі нині виконання цих заходів та коли очікувати остаточної реалізації?

— Ми приділяємо особливу увагу підтриманню відповідності кваліфікації працівників атомної електростанції вимогам норм, правил і стандартів з безпеки. Вирішує це важливе завдання система підготовки персоналу, яка реалізується навчально-тренувальним центром і професійно-технічним училищем.

Упродовж 2013 року на повномасштабних тренажерах проводились роботи з модернізації системи нормальної експлуатації на ПМТ-440, системи надійного живлення 0,6,4кВ, системи аварійного охолодження активної зони і системи індикації запобіжних клапанів компенсатора тиску на ПМТ-1000.

Зважаючи на сучасні вимоги до організації навчального процесу на виробництві, на Рівненській АЕС впроваджена дистанційна форма навчання, яка базується на викорістанні персональних комп'ютерів і автоматизованої системи дистанційного навчання «Веб-Аспект». Вона дозволяє в короткі терміни проводити навчання для великої кількості персоналу. Першочерговий акцент при впровадженні дистанційної форми навчання зроблено для реалізації спеціального навчання при виконанні робіт з підвищеною небезпечністю.

З цією метою ще в 2012 році прийнято рішення облаштувати навчальний та комп'ютерний класи на базі одного з виробничих приміщень.

Адміністрація станції усвідомлює, що кваліфікований персонал є основним ресурсом для забезпечення надійної, безпечної та ефективної роботи нашого підприємства. Оцінюючи роботу колективу рівненських атомників, відзначу, що в цілому ми вполювалися з поставленими завданнями 2013 року, за що висловлюю велику подяку всьому персоналу станції. Та ми не будемо зупинятися на досягнутому, адже попереду у нас багато роботи.

Лідія ШМИРКО

**Пуск енергоблоку №1 ЮУАЭС:
день вчорашній — день сьогоднішній**

Срок експлуатації першого енергоблоку-мільйонника Южно-Української АЭС продлен на 10 лет. Для семитисячного коллектива Южно-Українского энергокомплекса, это по праву стало главным событием прошлого года. О том, какие чувства вызвала эта трудовая победа у самих атомщиков — моноинтервью газете.

Александр ЯНОВИЦКИЙ, и.о. заместителя начальника цеха тепловой автоматики и измерений по реконструкции и техническому перевооружению:

— Накануне пуска первого энергоблока после продления его срока эксплуатации я чувствовал такой же трепет в душе, как и тогда, в 80-е. Тогда было больше энтузиазма, все ждали первые мегаватты, а сейчас — более прагматичный подход, хотя я считаю, что подготовка к продлению тоже не была лишена стремления и энтузиазма.

Учитывая, что во время реконструктивных работ на ЦТАИ легла большая часть объемов работ в этом направлении, заменено более 90% оборудования, подконтрольного этому подразделению, то сегодняшний пуск для нас сродни первому. Из 87 реконструктивных работ, необходимость выполнения которых влияла на принятие решения о продлении срока эксплуатации энергоблока, 25 пришлось на ЦТАИ. Это очень объемные работы, связанные с заменой оборудования систем контроля и управления, которое выработало свой ресурс. Персонал цеха ТАИ выполнял работы и при замене технологического оборудования, где вводились новые схемы измерения параметров и управления. Хочу отметить, что практически все оборудование, которое было заменено, изготовлено на украинских заводах и является лучшим как по качеству, так и по эксплуатационным характеристикам.

Для нового поколения специалистов сегодняшний пуск — это первый важный рубеж в осознании объема выполненных работ и ответственности за качество его реализации. Полученные опыт и знания в процессе реализации мероприятий по продлению срока эксплуатации первого энергоблока дадут возможность персоналу цеха решать любые по сложности задачи, поэтому я уверен, что с продлением срока эксплуатации второго и третьего энергоблоков они справятся на «отлично». Верю также, что они обеспечат надежную и безопасную эксплуатацию энергоблоков, приносящую большую пользу экономике Украины, а жителям родного города — тепло и уют в их дома.

Дмитрий ФОМИН, главный специалист по электрическому оборудованию:

— На момент пуска первого энергоблока я работал мастером по ремонту генераторов и электрооборудования маззала электрического цеха. Если вспоминать время перед пуском энергоблока в общем, то это были огромные объемы монтажных работ — на общее дело работали и монтажники всех направлений, и специалисты всех цехов дирекции ЮУАЭС.

Если сравнивать предпусковую обстановку тогда и сейчас — после продления срока эксплуатации 1-го энергоблока, то кардинальные отличия 70—80-х годов было в том, что тогда персонал, работающий по второму контуру, не акцентировал свое внимание и усилия на безопасности. Просто каждый с огромным энтузиазмом выполнял работу на своем рабочем месте. А еще было огромное доверие, особенно у молодежи, в безошибочность и безупречность тех конструкторских и проектных решений, которые воплощались на этом энергоблоке. Помню, на одном из широко практиковавшихся в то время собраний партозактива молодой инженер реакторного цеха № 1 Сергей Бабенко выступил с заявлением о том, что недостаточное соблюдение монтажными чистоты при монтаже первого контура может негативно повлиять как на надежность работы реакторной установки, так и на ее безопасность. Для многих ра-ботников АЭС, не связанных непосредственно с работами на реакторной установке, это стало откровением.

Возвращаясь к продлению срока эксплуатации энергоблока № 1, хочу сказать, что та огромная работа, которая выполнена персоналом АЭС и подрайонных организаций в этом направлении, вполне соизмерима с объемами, которые выполнялись при монтаже 31 год назад. В ходе подготовки к продлению срока эксплуатации было заменено огромное количество километров кабельных сетей и единиц оборудования. Это новое оборудование более высокого уровня — как с точки зрения технических и эксплуатационных характеристик, так и надежности. Сегодня персонал АЭС уже по-другому смотрит на проблемы: новое оборудование связывает не только с надежностью и легкостью в обслуживании и ремонте, но и с проблемами безопасности.

Впереди — продление сроков эксплуатации второго и третьего энергоблоков. Думаю, что ныне работающий на АЭС персонал справится с этой задачей успешно. Ведь специалисты сегодняшнего поколения многому научились у нас, ветеранов, а многие постигли сами и стали специалистами, глубоко знающими оборудование и понимающими технологические процессы АЭС, в том числе и в проекции вопросов безопасности.

Несомненно, каждое следующее поколение стоит на плечах предыдущего, поэтому я считаю, что они умнее нас, грамотнее, быстрее, более восприимчивы ко многим проблемам. Уверен, что у них все получится.

Записала
Оксана МИСЮКЕВИЧ
Фото А. ЗАПОЛЬСКОГО

на 101,1%. Але за цей період недовиробництво електроенергії через диспетчерські обмеження порівняно з минулим роком зросло і становить 3 872 млн. кВт/год. Планове завдання з виробництва електроенергії на 2013 рік для ВП РАЕС встановлено на рівні 16 049 млн. кВт/год.

— Якісний ремонт енергоблоків — запорука їх надійної експлуатації. Як пройшла ремонтна кампанія на РАЕС?

— Якість ремонту — це основа надійної експлуатації енергоблоків, тому дуже важливо його ретельне планування і виконання.

2013 року ремонтна кампанія завершилась на РАЕС 5 серпня включенням у мережу енергоблоку №1 після планово-попереджувального ремонту. Також проведено середні ремонти енергоблоків №3, 4. Через збільшення тривалості паливної кампанії ППР енергоблоку № 2 перенесено на початок 2014 року.

Серед важливих робіт, виконаних на енергоблоці № 1, можна виділити модернізацію ущільнювальної поверхні колекторів парогенераторів на другому контурі. Ущільнення з нікелю були замінені на графітові. Враховуючи властивості графіту, збільшено герметичність другого контуру і підвищено безпеку роботи енергоблоку. Ідентичні роботи виконано на енергоблоці № 2 торік.

Значний обсяг робіт здійснено на енергоблоці № 3 за Програмою управління старінням. Так, на турбогенераторі, в рамках експлуатаційного контролю, виконано

— Підприємство безперервно працює над підвищенням культури безпеки. Які заходи в цьому напрямку були впроваджені?

— Політика Рівненської АЕС спрямована на забезпечення пріоритету безпеки. А ще на дотримання вимог, норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки; підтримку й підвищення культури безпеки персоналу; досягнення максимально безпечного рівня експлуатації енергоблоків; відповідність кращій світовій практиці і стандартам з безпеки МАГАТЕ.

У процес підвищення рівня культури безпеки залучено весь персонал, починаючи з вищого адміністративного рівня.

Також у нас працює постійно діюча Рада з культури безпеки, яка є колегіальним органом, що координує діяльність підрозділів атомної станції щодо формування та підвищення культури безпеки персоналу.

Розроблена і діє «Програма конкретних дій ВП РАЕС, спрямована на підвищення рівня культури безпеки на 2013—2014 роки», яка встановлює організаційно-технічні заходи, спрямовані на розвиток культури безпеки у ВП РАЕС, та структурована за трьома рівнями: технічна політика керівництва в галузі безпеки; відповідальність та обов'язки керівництва щодо забезпечення безпеки; персональна відповідальність і обов'язок кожного працівника.

У нас на високому рівні поставлено роботу з вивчення та використання зовнішнього

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРУ УКРАЇНИ

Ядерная энергетика — становой хребет электроэнергетики Украины и основа энергетической независимости, поэтому ее надежное функционирование является вопросом национальной безопасности

Члены Общественного совета при Государственной инспекции ядерного регулирования Украины обратились с открытым письмом к Премьер-министру Украины по поводу недостаточного финансирования мероприятий по безопасности украинских АЭС. Такое решение Общественный совет при ГИЯРУ принял на заседании 4 декабря 2013 года в связи с беспокойством по поводу ситуации, сложившейся с финансированием мероприятий Комплексной (сводной) программы повышения безопасности энергоблоков АЭС.

«Установленный Национальной комиссией, осуществляющей государственное регулирование в сфере энергетики, тариф на производство электроэнергии для ГП НАЭК «Энергоатом» 22,2 коп./кВт·ч. является одним из самых низких среди генерирующих компаний в мире и на сегодня почти втрое ниже тарифа на электроэнергию, которая производится отечественными тепловыми электростанциями. Этот тариф не удовлетворяет потребности эксплуатирующей организации и не позволяет в полной мере обеспечивать комплекс ме-

роприятий по повышению безопасности эксплуатации энергоблоков, особенно учитывая то, что для 9 из них до 2020 года истекает 30-летний проектный срок эксплуатации. При этом только в 2014—2015 годах истекает проектный срок эксплуатации трех энергоблоков — ЗАЭС-1, ЮУАЭС-2, ЗАЭС-2.

В случае если не будут реализованы все меры по повышению безопасности на этих энергоблоках с учетом постфактумных мероприятий, энергоблоки должны быть остановлены. Напоминаем, что обеспечение финансовыми ресурсами поддержания необходимого уровня безопасности ядерных установок в течение всех этапов их жизненного цикла — это не только норма национального законодательства (Закон Украины «Об использовании ядерной энергии и радиационной безопасности»), но и международные обязательства Украины, которая является Стороной Конвенции о ядерной безопасности (статьи 8, 9, часть первая статьи 10 Конвенции).

Кроме того, вопрос безопасности украинских АЭС контролируется не только национальным органом ре-

гулирования ядерной и радиационной безопасности — Госатомрегулирования Украины, но и международными организациями — МАГАТЭ, ВАО АЭС и является предметом постоянного внимания мирового ядерного сообщества.

Дискриминационная тарифная политика относительно ГП НАЭК «Энергоатом» нашла яркое подтверждение в постановлении Кабинета Министров Украины № 648 от 04.09.2013 года, которым вносились изменения в Комплексную (сводную) программу повышения безопасности энергоблоков АЭС. Так, финансирование Программы в 2013 году предусматривает 2 млрд. 965 млн. грн. за собственные средства НАЭК «Энергоатом», при этом отмечено, что за счет тарифа профинансировано будет только 726,7 млн. грн. Аналогичная ситуация запланирована правительством и в 2014 году — из необходимых 3 млрд. 051 млн. грн. в тариф будет включено всего 726,7 млн. грн. В то же время НКРЭ включила в тариф на электроэнергию, производимую компанией ДТЭК, которая находится в частной собственности, 2,5 млрд. грн. на модернизацию ТЭС, при

том, что ее тариф втрое выше атомного.

В течение 2013 года из-за уменьшения производственного плана и введения беспрецедентных диспетчерских ограничений для АЭС Украины (за 10 месяцев — 8,6 млрд. кВт·ч) в пользу увеличения производства электроэнергии ТЭС правительство лишило НАЭК «Энергоатом» возможности зарабатывать средства, необходимые для реализации всех мероприятий по повышению безопасности. При этом налог на несуществующую прибыль Кабинет Министров Украины обязал выплатить еще в январе 2013 года в размере 1,5 млрд. грн. Как известно, по итогам 10 месяцев 2013 года, чистый убыток НАЭК «Энергоатом» составил 4,65 млрд. грн. Кредитная задолженность Компании достигла уже 6,8 млрд. грн. и увеличивается с каждым месяцем. В то же время ГП «Энергоатом» продолжал НАЭК с учетом предыдущих лет более 6 млрд. грн., что сопоставимо с бесплатной работой всех энергоблоков АЭС в течение 3,6 месяца. Правительство до сих пор не нашло механизмов решения этой долгой проблемы, хотя Украина собирается внедрять новую

модель рынка электроэнергетики в соответствии с законом «Об основах функционирования рынка электроэнергии», который подписан Президентом Украины в ноябре 2013 года.

Кроме того, правительство не внесло на ратификацию Соглашения между НАЭК «Энергоатом» и ЕБРР и Евроатом относительно кредитов в объеме 600 млн. евро на повышение безопасности украинских АЭС. Таким образом, Компания не получила в 2013 году 159 млн. грн., как это планировалось в соответствии с постановлением Кабинета Министров Украины № 648 от 04.09.2013 года «О внесении изменений в Комплексную (сводную) программу повышения безопасности энергоблоков АЭС», хотя с момента подписания соглашения прошло достаточно времени.

Ядерная энергетика является становым хребтом электроэнергетики Украины и основой ее энергетической безопасности, поэтому вопрос ее безопасного функционирования является вопросом национальной безопасности. Страна, пережившая Чернобыльскую катастрофу, заслуживает со стороны своего правитель-

ства более тщательного отношения к безопасности эксплуатации действующих АЭС и выполнения им международных обязательств. Двадцатилетние усилия атомщиков, направленные на повышение уровня безопасности украинских АЭС, соответствующего международным стандартам, оказание технической помощи международным ядерным сообществом не должны быть нивелированы в течение 2013 и 2014 годов из-за отсутствия средств», — говорится в заявлении.

Общественный совет при ГИЯРУ просит Премьер-министра рассмотреть вопрос тарифной политики в отношении государственной компании НАЭК «Энергоатом» и дать соответствующие поручения для исправления ситуации по финансированию мероприятий в рамках Комплексной программы повышения уровня безопасности энергоблоков АЭС.

Заявление подписали члены Общественного совета при Госатомрегулировании Украины: *Денисенко Артур, Захаров Владимир, Кошарна Ольга, Купный Валентин, Майборода Оксана, Самойленко Юрий, Скрипка Елена*

ГОЛОВНИЙ КРИТЕРІЙ — ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКА

ПРОФИЛАКТИКА — ДЕЙСТВЕННАЯ ПРЕГРАДА НА ПУТИ К ПРОФЕССИОНАЛЬНЫМ ЗАБОЛЕВАНИЯМ

О том, что здоровье составляет важнейшую ценность в нашей жизни, знает каждый, но вспоминает о нем большинство из нас, когда уже надо обращаться к врачу, когда, как говорится, припекло и наступила болезнь. А ведь предупредить ее, обрести возможность как можно дольше чувствовать себя в добром духе и здравии самым лучшим образом может способствовать профилактика — действенное препятствие на пути ко всякого рода заболеваниям. В ОП «Хмельницкая АЭС» ею, в частности, занимается отдел охраны здоровья, который, возглавляет Фабианчук Евгения Владимировна (на снимке). По образованию, рассказывает она корреспонденту газеты, в Благоевщенском государственном медицинском институте — врач общей практики. Так получилось, что в 2010 году пришла на работу в ОП ХАЭС в качестве начальника отдела охраны здоровья. До этого была в СМСЧ № 4 г. Нетешин, сначала — участковым терапевтом, а потом — ведущим специалистом терапевтической службы поликлиники. Основной мой трудовой путь связан с медсанчастью, с 1996 года. В г. Нетешин я попала потому, что мой муж отсюда родом. Петр Васильевич также работает на ХАЭС, в службе главного технолога. Двое детей, уже взрослых, у нас. Младший сын Алексей учится в Севастопольском университете ядерной энергии и промышленности за счет атомной электростанции. «Надеюсь, что это будет подготовленный, образованный специалист, который придет на АЭС, получит рабочее место и в последующем будет хорошим нормальным специалистом». Дочь Елена пока «сидит» дома с двумя маленькими детьми.

— Вот вы пришли на ХАЭС, с чего начинали?

— Начинать с нового образования, скажем так, то есть нам приходится готовиться, проходить обучение, потом сдавать экзамены и приступать к самостоятельной работе. Потому что специфика работы на АЭС все-таки немножко другая, нежели было в СМСЧ.

Главная цель нашего отдела, который находится в штате ОП ХАЭС и относится к «социальной» службе атомной станции, — это сохранение здо-

рости к распространению инфекционных заболеваний. И поэтому мы тесно сотрудничаем с медсанчастью в Нетешине — это единственное медицинское учреждение, которое проводит организованные нами медицинские осмотры. Их цель — раннее выявление общих, в том числе и предупреждение профессиональных заболеваний, назначение на ранних стадиях адекватного лечения, определенного обследования и недопущения в дальнейшем развития каких-то осложнений или профессиональных заболеваний. Медосмотры — это регулярные мероприятия, которые проводятся в течение года. Мы составляем в связи с этим договор с СМСЧ-4, следим за правильностью его выполнения и готовим соответствующий документ для оплаты ХАЭС данных работ, услуг. Также мы занимаемся учетом заболеваний с временной утратой трудоспособности. И, по мере возможности, анализируем заболеваемость с ВУТ для того, чтобы выявить некоторые закономерности: в каких цехах, чем люди болеют, как они болеют, с какой продолжительностью, какой удельный вес таких-то заболеваний. Это процесс рутинный, который более присущ, наверное, медицинским работникам, занятым в медсанчасти. Ну и какую-то часть и мы с ними тоже этой работой занимаемся. В ОП ХАЭС, кстати, идет четкое снижение временной утраты трудоспособности с 2008 года, когда начали делать такой анализ. ВУТ, в общем-то, один из основных показателей.

— А ваша работа сопрягается как-то с профсоюзным комитетом Хмельницкой АЭС?

— Основная точка сотрудничества — оздоровление персонала. Согласно 246-му приказу Минздрава Украины о медосмотре работников определенных категорий, медучреждение по окончании медосмотра готовит по предприятию заключительный акт, куда вносит списки работников, которые по результатам медосмотра нуждаются в оздоровлении, то есть в санаторно-курортном лечении. И такие списки вместе с заключительными актами с целью ознакомить и для дальнейшей работы передаем в профком ХАЭС, который тутевки выделяет по предъявлению справки работником о том, что он нуждается

в санаторно-курортном лечении.

— Евгения Владимировна, вот на конференциях трудового коллектива НАЭК «Энергоатом» атомщики, в частности профсоюзные активисты из ХАЭС, актуализируют периодически вопросы по медосмотрам с каким-то негативным оттенком в отношении медработников, которые их проводят. Почему?

— Вы знаете, если бы я там присутствовала, то смогла бы ответить на вопросы, которые по этому поводу возникают.

— СМСЧ проводит медосмотры на своей же базе, правильно?

— Да. Потому сами видите, тут, в пределах помещения здравпункта, проводят медосмотры практически невозможны. Здесь нет специального оборудования и прочего, что необходимо.

— Кроме медосмотров, проводится медработниками, например, профилактическая работа?

— Согласитесь, что люди сегодня еще не совсем понимают, что времена бывшего Союза, когда медицина была бесплатной, уже закончились. Поэтому человек должен знать, что заботиться о своем здоровье ему надо в первую очередь самому, то есть без напоминаний. Не секрет ведь, что атомщики уже тоже потихонечку стареют. Ведь, когда создавались АЭС, 20 там, 30 лет назад, сюда устраивались на работу в основном молодые люди. Они уже отработали эти годы и, естественно, постарели, в связи с чем, разумеется, приобрели определенные возрастные заболевания, к которым относятся заболевания сердечно-сосудистой системы, опорно-двигательного аппарата и другие. Вот эти все заболевания не требуют экстренной помощи, но здесь необходимо постоянное наблюдение и профилактическое амбулаторное лечение.

Думаю, что работники пришли к какому-то определенному выводу, что лучше поддерживать состояние своего здоровья на таком уровне, чтобы можно было оставаться трудоспособным. Вернее, то, что ты болен, это еще не всегда говорит о том, что ты нетрудоспособен. Ведь хронические заболевания, если диагноз поставлен, они есть, были, будут. И тенденция медицины в настоящее время такая, что лечение, время,

сердечно-сосудистых заболеваний должно, в общем-то, проводиться постоянно, не периодически. И, думаю, что доктора проводят определенную работу и в период медосмотра, и во время между ними для того, чтобы назначить адекватное лечение, чтобы, все-таки, была меньшая утрата трудоспособности. Вот мое такое мнение по поводу профилактической работы с точки зрения медицины. Надо сказать, что профилактическая работа проводится еще и профкомом, потому что санаторно-курортное лечение тоже один из методов проведения лечения, которое может замедлить прогрессирование заболевания или можно добиться его стойкой ремиссии. Потому что заболевания опорно-двигательного аппарата, считают, требуют стабильного санаторно-курортного лечения. Ведь не обязательно, чтобы было медикаментозное лечение постоянно, которое применяет достаточно агрессивные противовоспалительные препараты, а так физио- и водолечение и другими методами в здравницах можно поддерживать себя в нормальном состоянии. То же самое относится к заболеваниям желудочно-кишечного тракта.

Атомщики болеют так же, как и все люди. На первом месте у нас ежегодно стоят острые заболевания органов дыхания. Знаете, в 2011 году, в связи с возникновением вопроса о достройке 3-го и 4-го энергоблоков ХАЭС, проводились общественные слушания согласно Закону Украины. И готовилась информация именно по заболеваемости в регионе. Хочу сказать, что Нетешин сам по себе заболеваемости не лидирует по Хмельницкой области, в том числе и по новообразованиям. Все-таки, наверное, здесь немаловажно то, что люди, нетешинцы, регулярно проходят медосмотры, то есть можно выявить заболевание на ранней стадии. А в таких районах, как Дунаевецкий и других, которые находятся вдали от Нетешина и расположенной здесь АЭС, там, в основном, проживает сельское население, имеющее меньше возможности для прохождения медосмотров, получения какой-то своевременной медицинской помощи.

— Здравпункт на ХАЭС автономно действует?

— Наш здравпункт, согласно приказу № 33 Минздрава Украины о типовом штатном расписании, относится к СМСЧ, так как ХАЭС предприятие режимное. Сама же атомная станция обеспечивает здравпункт помещением, энергетическими ресурсами и так далее. А вот зарплата начисляется сотрудникам здравпункта как штатным работникам по линии СМСЧ.

У нас есть деловые взаимоотношения, скажем так, под руководством отдела охраны здоровья ХАЭС. Это совершенно другая структура, там есть своя заведующая, свои правила деятельности. Я уже говорила, что болезнь еще не означает, что работник должен получить больничный лист. Болезнь и временная утрата трудоспособности — несколько разные вещи. Если назначает доктор лечение, человек может прийти в здравпункт ХАЭС и пройти здесь какие-то процедуры в обеденный перерыв, до или после работы. Здравпункт работает круглосуточно.

— Что бы вы как специалист посоветовали атомщикам и не только как беречь свое здоровье?

— Чтобы быть здоровым, нужно быть оптимистом, да. Не желать никому зла и быть доброжелательным к людям. Во-вторых, все-таки постоянно проходить медосмотр, даже, если вы не работаете на АЭС. Потому что раннее выявление заболевания, даже самого страшного, может привести к выздоровлению, или к стойкой ремиссии, без симптомов, без прогрессирования. Этим вы сохраняете здоровье. А в плане профилактики, естественно, надо вести здоровый образ жизни. И вот в этом направлении профком ХАЭС ведет тоже очень активную работу. Под его эгидой очень часто организуются соревнования спортивные, регулярные «поездки выходного дня», которые можно назвать психосоциальной разгрузкой для работников и членов их семей, состязания рыбаков, которые выезжают на природу, водоемы, кто сколько там карасей поймает, тоже относится к здоровому образу жизни.

Беседовал
Николай ВАРЧИЛ

ПРОФСПІЛКИ І ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО. ПОТОЧНИЙ МОМЕНТ

Юрій КУЛИК: «Федерація профспілок України поза політикою, її головне завдання — соціально-економічний захист людей»

Федерація профспілок України підтримує курс Української держави на Євроінтеграцію та вважає головним пріоритетом своєї діяльності соціально-економічний захист працівників. Про це заявив Голова Національної тристоронньої соціально-економічної ради, Голова ФПУ Юрій Кулик на прес-конференції «Профспілки і громадянське суспільство. Поточний момент», що відбулася 28 грудня у прес-центрі Інформаційно-аналітичної агенції «Главком». У заході також узяв участь в.о. першого заступника Голови ФПУ Григорій Осовий.

Виступаючи перед журналістами, Голова Федерації профспілок України Юрій Кулик зазначив, що ФПУ у своїх статутах документах задекларувала: вона поза політикою, не підтримує жодної політичної партії. І завжди дотримується цього принципу. «Коли були вибори до Верховної Ради, ми прийняли рішення, що жодна членська організація самостійно визначається у своїх політичних уподобаннях, — підкреслив Юрій Кулик. — Тому, коли дехто з політиків говорить, що вони

діють від імені 8 млн. членів профспілок (а саме стільки об'єднує зараз ФПУ), це просто неправда. Тому ми поза політикою. Ми підтримуємо вітчизняного товаровиробника, виступаємо за створення нових робочих місць, своєчасну виплату і підвищення розміру зарплати. Головне для нас — соціально-економічний захист членів профспілок».

Рішеннями Президії ФПУ членам профспілок — учасникам мирної акції «Євромайдан» у період з 2 по 25

грудня було надано необхідну підтримку для розміщення, обігріву, харчування та надання медичної допомоги. Крім того, у своїх заявах Президія ФПУ висловила ставлення до нинішньої економічної та суспільної ситуації, — зазначив Юрій Кулик.

Голова ФПУ також поінформував, що Президія ФПУ 25 грудня на своєму засіданні більшістю голосів ухвалила рішення не продовжувати термін дії договорів про оренду учасниками Євромайдану окремих приміщень Будинку спілок та організацію їх харчування у Комбінаті харчування. Щодо Міжнародного центру культури і мистецтва, колишній «Жовтневий палац», ФПУ, керівництво закладу не мають взагалі жодних договірних стосунків із учасниками протестних акцій.

В.о. першого заступника Голови ФПУ Григорій Осо-

вий зазначив, що рішення ФПУ надати необхідну підтримку для розміщення, обігріву, харчування та надання медичної допомоги учасникам мирної акції «Євромайдан» було прийнято тому, що серед людей, які вийшли висловити свою думку щодо подій в країні, були члени профспілок. Але Будинку спілок майже місяць використовувється як готель та лікувальний заклад — не за призначенням, — господарюючи суб'єкти ФПУ зазнають значних збитків. Усе це, підкреслив він, змушує ФПУ, як господаря Будинку профспілок, не продовжувати угоду про оренду його окремих приміщень учасниками акції «Євромайдан».

Юрій Кулик та Григорій Осовий відповіли на численні запитання представників ЗМІ.

НАЙПОТУЖНІША СИЛА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА — ПРОФСПІЛКИ: ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ АТОМПРОФСПІЛКИ УКРАЇНИ — 23 СІЧНЯ

Україна — колыска профспілок Східної Європи

Викликано життям

Атомпрофспілка. Тобі — 22. Твоя хрещена мати — Рада голів профспілкових організацій атомних станцій та НВО «Прип'ять».

Про твої здобутки уже 14-й рік широко розповідає газета «Атомні України». З перших днів заснування ти стала провідною в профспілковому середовищі, вступила до ІСЕМ, як і Федерація профспілок України — до Міжнародної конфедерації.

Сьогодні у міжнародному профспілковому товаристві об'єднано чи не більше населення Землі. То коли, де і чому виникли профспілки? Звичайно, їх поява викликана самим життям. Технічна революція у Західній Європі призвела до промислового перевороту, переходу від ремісничої ручної праці до машинного виробництва, капіталістичного способу життя. Все це спричинило зміну складу суспільства. З'явилися два суб'єкти, які протистоять: буржуазія і робітники.

Відсутність будь-яких законів про працю, нещадна експлуатація та цілковита безправність малозабезпечених, сімейні злидні змушували найбідніших працівників гуртуватися, створювати каси взаємодопомоги, страйкові комітети, товариства, формувати і висловлювати власні касові та владні свої вимоги.

Тож причиною появи профспілок стало соціально-економічне невдоволення робітників, а приводом — консолідація зростаючої чисельності робітничого руху.

Процес розшарування в суспільстві прискорилася Англійська буржуазна революція 1640—1660 років, яка привела до влади буржуазію та сприяла успішному розвитку капіталізму в країні та світі.

На початковій стадії боротьба за покращення матеріального стану мала неорганізований, стихійний характер. Робітники руйнували машини, а пізніше почали вдаватися до страйків. Силові дії знедолених людей стривожили підприємців і владу. В результаті було прийнято закон (1769 рік), який суворо карав руйнівників, а невдоволи проти них було запроваджено смертну кару, що стало приводом до організованої боротьби.

За відсутності дійової робітничої партії тогочасні мав очолювати робітничий рух. Такою силою у 70—80-х роках XVIII століття стали робітничі об'єднання, які подекуди називали себе профспілками. Саме тому Англію називають їх батьківщиною.

Слідом за Англією історія зафіксувала факт створення наприкінці XVIII століття профспілок у Франції та Америці, а у 20-х роках XIX століття — у Німеччині.

Джерело профспілкового руху Східної Європи

Передумови. З розпадом Київської Русі, на думку вчених, на етнічній основі утворюється Українська держава, що проіснувала з 1202 року до 1377 року, до завоювання північної Польщею західноукраїнських земель.

Переїзд Східної Галичини (1772 рік) від Польщі до Австрії сприяв виходу краю із застою.

Від початку свого утвердження на нових землях гамбурзька влада почала активно освоювати нову територію, ламати середньовічні цехові порядки та вкладали свій капітал у найбільш привабливі галузі виробництва (виготовлення меблів, взуття, пива, шоколаду), що призвело до зростання робітничого середовища. Наприклад, якщо на кінець XVIII століття на підприємствах Львова працювало менше тисячі ремісників і робітників, то за два десятиліття їх чисельність зростає втричі. До числа великих підприємств (за мірками того часу) належали завод сільськогосподарського виробництва та добре розвинена поліграфічна промисловість.

Звичайно, оновлена Західна Європа істотно вплинула на сусіда. Україна стала центром Східної Європи стосовно зародження та розвитку профспілкового руху.

Докази

Львів. 6 листопада 1817 року. У друкарні Л. Піллера створюється каса добровільних пожертв для вхорих робітників.

Листопад 1856 року. Робітники друкарень міста об'єднують свої каси в «Союз взаємної друкарської допомоги».

Початок 1868 року. Засновано «Промислове товариство чоловічків та жіночих кравців» і молодіжне товариство «Зоря».

Вересень 1868 року. Три представники профспілок краю беруть участь у роботі Першого конгресу профспілок у Берліні.

Січень 1870 року. Профспілка «Товариство поступове» проводить страйк друкарів.

30 січня 1870 року. Власники друкарень приймають умови Тарифної комісії товариства. Удівні підвищуються тарифні ставки. Тривалість робочого дня обмежується 10 годинами.

1899 рік. На базі існуючих профспілок міста створюється керівний орган «Профспілкова комісія». Комісія об'єднує профспілки поліграфістів, торгових працівників, бляхарів, шевців, малярів, склярів, металістів. Загалом понад 2 тисячі спільчан, а також профспілкові товариства «Сила», «Праця», «Братерство». Комісія стає керівним органом Східної Галичини.

Із записанням майже на століття з відомих причин профспілковий рух із Західної України поширюється на Східну Україну, яка входила до складу Російської імперії. Крім характерних для Західної Європи робітничих організацій, у Східній Україні з'являються нові, більш демократичні формування.

Дніпропетровськ, Луганськ. Початок 1905 року. За домовленістю з адміністрацією (відповідно) паровозобудівного та металургійного заводів створюються депутатські та делегатські збори.

Миколаїв. 24 березня 1905 року. За згодою сторін суднобудівного заводу підписуються правила про порядок виборів депутатів від робітників, про їх повноваження, функції заводських зборів депутатів.

Харків. 1 лютого 1905 року. Після переможного страйку між робітниками і директором машинобудівного заводу укладається перша письмова угода про створення заводської комісії. Визначаються її права та обов'язки, порядок виборів членів комісії.

Права комісії: вести переговори з директором заводу; брати участь у розгляді змін розцінок відрядних робіт; з'ясувати причини звільнення робітників; розглядати конфлікти між робітниками і адміністрацією; спостерігати за проходженням і витратами капіталу.

Згідно з договором на заводі на півгодини скорочувалася тривалість робочого дня, визначався розмір зарплатної плати та порядок її виплати.

У Нарисах історії профспілок України (2002 рік) ця угода називається першим колективним договором. А хіба це не є складовою подальших прав профспілкових комітетів?

Перша половина 1905 року. Початок створення профспілок дрібних підприємств, ремісників дрібних майстерень. Вони з'являються у Катеринославі, Києві, Кременчуці, Миколаєві, Одесі, Полтаві та багатьох інших містах України.

За прикладом Львівської комісії профспілок у вересні 1905 року у Харкові (вперше на території царської Росії) створюється Центральне бюро професійних спілок (а їх у місті було 13), ініціюється створення такого міжспілкового органу в Росії. Профспілками міста друкується газета «Союз» і «Труд». У Катеринославі журнал «Вестник труда», в Одесі «Южний професіональний листок», «Рабочее дело».

З наведених прикладів видно, що Україна стає центром зародження та розвитку профспілок у Східній Європі.

Обмеження свободи.

Втрата самостійності

Лише факти. Львів. Листопад 1848 року. Поліція закриває першу профспілкову газету «Приватний службовець».

Грудень 1872 року. Розпущено «Товариство поступове». 7 квітня 1870 року влада Австро-Угорщини вносить доповнення до конституції, яким працевлаштування надається право вдаватися до антистрайкових заходів, зокрема локаутів, штрейкбрехерства. Передбачається ув'язнення до трьох місяців осіб, через діяльність яких припинялася робота.

З відновленням Польської держави (1911 рік) наступ на життя українців, які проживають у Східній Галичині, посилюється.

Приймається низка урядових циркулярів, спрямованих на обмеження діяльності, а то й ліквідації профспілок. Побойоючись їх активної діяльності, уряд 8 лютого 1919 року видає декрет «Про уніфікацію та централізацію профспілкового руху». Влада ставить завдання спрямувати роботу всіх діючих профспілок у русло лояльного загальнонаціонального руху.

Конкретну реорганізацію профспілок на західноукраїнських землях передбачав ще один урядовий декрет «Про організацію тимчасової влади другої інстанції» та інструктивний лист Міністерства внутрішніх справ Польщі «Про профспілки». Міністерство наполягало на терміновому скликанні з'їзду старост. Ставилося завдання вирішити питання реорганізації, підпорядкування та діяльності профспілок, їх реєстрації і контролю за їх діяльністю. Від профспілок вимагалося внести до своїх статутів зміну щодо підпорядкованості, запровадження діловодства польською мовою, визначення свого ставлення до держави.

Переєстрації підлягали лише ті профспілки, статуту яких було зареєстровано Головним інспектором праці. Профспілки, засновані за часів Австро-Угорської та Російської імперії, польська влада ліквідує. Вже у 1923 році на землях Західної України не залишилося жодної такої профспілки.

Великим ударом для профспілок краю став розпуск у 1937 році Львівських окружних ради та Окружної комісії профспілок, діяльність яких поширювалася на Волинське, Львівське, Станіславське та Тернопільське воєводства. Однак робота на їх території перебувала під безпосереднім контролем державних відділів воєводства у справах профспілок.

Деструктивну роль у профспілковому русі Західної України зіграв польський національний рух, який називав себе надкласовим.

Не легшим було становище профспілок Східної України у складі Російської імперії.

4 березня 1906 року приймається Закон «Тимчасові правила про професійні товариства, які засновуються для осіб торговельних і промислових підприємств, чи для власників цих підприємств».

Закон, на перший погляд, начебто стимулював легальні форми самоорганізації, сприяв розвитку профспілкового руху, але правилами; обмежувалося коло професійних робітників і службовців, яким дозволялося об'єднуватися у профспілки. Цей можливість позбавлялися залізничники, працівники пошти і телеграфу, службовці банків та інших державних установ, сільськогосподарські працівники. Заборонялося накопичувати антистрайковий фонд. Економічна діяльність профспілок обмежувалася з'ясуванням стану робітників. Не дозволялося створювати загальні профспілки, а у виробничій профспілці об'єднувати декілька однотипових дрібних організацій. Не дозволялося створювати обласні, всеросійські профспілки.

Профспілки могли отримувати дозвіл на існування лише після з'ясування поліцією їх благонадійності та затвердження їх статутів у органах влади.

Побойоючись організованого руху за свої права, «Тимчасові правила» спрямували будівництво профспілок за цеховою системою. Із запровадженням цих правил у Кримінальний кодекс було внесено доповнення, яким передбачалося покарання до 3-х місяців арешту за порушення цих правил.

Із уведенням у дію «Тимчасових правил» влада розпочала масове закриття профспілок, відмовляла їм у реєстрації. Наприклад, миколаївський генерал-губернатор мотивував відмову у реєстрації «шкідливим спрямуванням їх діяльності». Наприкінці 1906 року по Україні було відмовлено у реєстрації 104 профспілкам, а 53 — закрито, зарештовано 193 членів правління профспілок, майже половину з яких відправлено до Сибіру.

Після 1917 року із самостійністю профспілок в Україні практично було покинчено. Припинено діяльність Всеукраїнської центральної ради профспілок. Замість неї утворилася організаційно-інструкторське бюро ВЦРПС по Україні, пізніше перетворене на бюро Півдня Росії ВЦРПС, а після утворення СРСР і українське бюро ВЦРПС.

Організаційна структура профспілок Радянського Союзу не передбачала існування в республіках профспілок. Колишні українські профспілки стали організаціями профспілок Союзу РСР.

Час спливав. Але організація профспілок республіки не втратили надії мати в державі України (за Конституцією) свої самостійні профспілки.

Борис ВОЛОШИН,
колишній працівник профспілок України,
член Атомпрофспілки України
(Далі буде)

ФПУ: ХРОНІКА МАЙНОВОГО ТИСКУ

ЗАХИЩЕНІ ЗАКОНОМ

права і гарантії діяльності професійних спілок України

10 грудня 2013 року Федерація професійних спілок України отримала вимогу Державної виконавчої служби Шевченківського районного управління юстиції у м. Києві, внесеної на виконання Ухвали Печерського районного суду м. Києва, про негайне звільнення та заборону знаходитися у приміщеннях Будинку спілок на Майдані Незалежності, 2 будь-яким особам, крім працівників Підприємства «Господарське управління ФПУ» та охоронної фірми.

Таким чином, Федерація профспілок України, понад 40 всеукраїнських профспілок, її членських організацій, позбавлені можливості здійснювати свою основну функцію — захист прав та інтересів членів профспілок.

Президія Федерації професійних спілок України висловила протест з цього приводу і заявила, що заборона перебування у Будинку спілок керівників та працівників апарату ФПУ, Київської обласної ради профспілок, всеукраїнських профспілок перешкоджає їх законній діяльності, взаємодії колегіальних органів ФПУ на всіх інших рівнях і, фактично, паралізує роботу профспілок.

Водночас це створює передумови неконтрольованого використання Будинку спілок, ставить його збереження під загрозу в цілому.

Понад те, обмежуються права членів профспілок на участь у діяльності профспілок, вільний доступ до профспілкових органів, що суперечить Конституції України, законом України, нормам Конвенції МОП № 87 «Про свободу асоціації та захист права на організацію» та № 98 «Про застосування принципів права на організацію і ведення колективних переговорів».

Президія ФПУ поінформувала Президента України, Міністерство юстиції України, Міністерство внутрішніх справ України, Генеральну прокуратуру України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про реальну загрозу профспілковим правам та можливостям ведення профспілкової роботи в цей складний для України час і звертається з вимогою невідкладно вжити заходів щодо відновлення повноцінної діяльності ФПУ, яка об'єднує у своїх лавах понад 8 млн. членів профспілок.

Тільки у другій декаді грудня 2013 року судами було прийнято 11 рішень щодо передачі профспілкових об'єктів на користь Фонду державного майна України. Все це незважаючи на те, що більше ніж півстоліття всі ці об'єкти належали профспілкам.

Чи очікують ці об'єкти соціального значення на розквіт під правлінням Фонду державного майна України? Перепродаж у приватні руки? Перепродання? Федерація професійних спілок України оскар-

жуватиме ці рішення і надалі обстоюватиме права соціально незахищених верств населення на оздоровлення та відпочинку.

Міністерство юстиції отримало і опрацьовує звернення ФПУ щодо негативних наслідків рішення Печерського суду щодо недопущення на робочі місця керівників і працівників більш ніж 40 Всеукраїнських профспілок та Федерації профспілок України.

ФПУ акцентувала увагу Міністерства юстиції, що перешкоджання діяльності профспілок суперечить національному законодавству та ратифікованій Україною Конвенції Міжнародної організації праці № 187 «Про свободу асоціації та захист прав на організацію» та № 98 «Про застосування принципів права на організацію та ведення колективних переговорів».

У зв'язку з подіями на Майдані Незалежності у місті Києві 1 грудня 2013 року слідчі продовжують масово допитувати спеціалістів, керівників та інших працівників ФПУ та членів її виборних органів. З цього приводу керівництво ФПУ звернулося до начальника Київського міського міліції і Міністра внутрішніх справ України.

Уже допитано понад 60 осіб, більше 100 отримали повістки та виклики найближчим часом до слідчих органів, частину раніше допитаних викликають на допити повторно. Це обмежує можливість штатних профспілкових працівників щодо виконання ними посадових обов'язків, дезорганізується робота центрального органу профспілок, її членських організацій, що негативно впливає на діяльність всієї організації.

Крім того, Ухвалою Печерського районного суду у м. Києві взагалі заборонено профспілковим працівникам перебувати на робочих місцях у Будинку спілок. Порушується також доступ членів профспілок до своїх виборних органів.

Такі дії правоохоронних органів є нічим невинуватими і перешкоджають законній діяльності профспілок. Очевидно, що працівники не знаходилися на роботі під час подій 1 грудня 2013 року в Будинку спілок, оскільки це був вихідний день.

У цій ситуації ФПУ, зважаючи на прийнятий Верховною Радою України Закон «Про усунення негативних наслідків та недопущення переслідування та покарання осіб із приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань» у частині закриття всіх кримінальних проваджень, відкритих з приводу акцій протесту та масових заходів у період з 21 листопада 2013 року, звернулася до міліційних високопосадовців із проханням вжити заходів, які б сприяли відновленню повноцінної роботи профспілок.

ПРОФЕСІЙНА РОБОТА СПІЛЧАН

ПОЛНОЕ ПОГРУЖЕНИЕ: РАБОТА ДЛЯ НАСТОЯЩИХ МУЖЧИН

В производстве электроэнергии, как известно, задействованы люди очень многих профессий, в том числе и уникальных. К таковым, без сомнения, можно отнести водолазов, которые работают в цехе гидротехнических сооружений Запорожской АЭС. На станции это единственная специальность с особо тяжелыми условиями труда.

Профессия водолаза в наше время действительно уникальна, ведь сейчас водолазному делу нигде не обучают. Есть, конечно, курсы, но в основном они дают теоретические знания, которых для серьезных подводных работ недостаточно. Опытных водолазов, прошедших специальную подготовку и имеющих большую практику, в Украине очень мало. А на Запорожской АЭС трудятся именно такие.

В водолазной службе, которая находится в составе участка гидротехнических сооружений и специальных работ, — восемь водолазов, вместе с нашим собеседником, мастером водолазных работ Андреем Остролюцким. Самый старший, опытный и уважаемый — старшина водолазной станции Анатолий Сивцов. Он уже 10 лет как на пенсии, но продолжает работать, причем своей профессии никогда не изменял. В трудовой книжке единствен-

подвергаются засорам донным мусором, обрастают водорослями. Также со дна канала приходится убирать иловые отложения и разный природный мусор. В целом под контролем у водолазов достаточно много объектов, которые постоянно нужно осматривать и чистить. Шутя, они называют себя «подводными дворниками», потому что вычищают весь мусор, который подносится течением, круглогодично.

Самая большая глубина на АЭС, на которой им приходится работать, — 12 метров. Это нижняя отметка блочной насосной станции. Чтобы обеспечить работу ремонтному персоналу, в подводящем канале нужно установить 6-метровые шандоры, и откачать воду. Водолазы идут первыми — зачищают дно, поскольку шандора должна стоять на чистом бетоне.

Выполняют подводники и задания, связанные с продлением ресурса энергоблоков. Как правило, это осмотр систем, находящихся под водой, их ремонт. К примеру, в минувшем году с помощью водолазной службы выполняли довольно сложную и необычную работу — по установке специального фальшклина в корпуса задвижек брызгальных бассейнов ответственных потребителей. По проекту задвижки находятся ниже уровня воды, в системе, поэтому устанавливали эти устройства (в арматуру Ду=800) водолазам пришлось практически на ощупь в затопляемой подземной камере.

Еще одну сложную и объемную работу завершили в октябре. В канале искусственно создавали отбойную стенку из старых изоляторов — для того чтобы песок не заносил бухту плавсредств участка водно-биологической мелиорации. Благодаря этой стенке течение ушло вглубь пруда, и проблема разрешилась.

Как видно, специфика работы на АЭС требует от водолазов знания особенностей подводной сварки, слесарных, плотницких работ, способов укладки подводных трубопроводов и кабелей... Даже сложно представить, как все это возможно делать под водой, да еще вслепую.

Погружение в воду невозможно без специального снаряжения. На Запорожской АЭС всегда использовались универсальное трехболтовое водолазное снаряжение, в котором водолаз дышит сжатым воздухом, подаваемым по шлангу с поверхности. Глубина погружения в нем ограничена до 60 м. На сегодня это самое удобное и распространенное в нашей стране снаряжение, и найти ему замену очень сложно. К слову, чтобы надеть снаряжение, нужно приложить определенные усилия, ведь его общий вес — около 100 кг. Водолазы обычно одевают четыре человека. В этом снаряжении под водой человек чувствует себя нормально. Хотя людям, далеким от водолазного дела, понять это сложно. Ведь нырять тем приходится в любое время года: и при -10, и при +45. Правда, сами подводники считают, что условия работы на АЭС относительно щадящие, ведь вода в сбросном канале

не опускается ниже 10 С. Поэтому в морозную и ветреную погоду человек под водой чувствует себя даже комфортнее, чем наверху. А вот летом, в жару, все наоборот — нырнуть в воду, температура которой доходит и до 40 градусов, да еще в скафандре — настоящее испытание. Больше 3—5 минут в таких условиях выдержать невозможно, поэтому приходится выполнять работы по очереди.

Понятно, что водолаз — это профессия для настоящих мужчин и одного желания здесь недостаточно. Одно из главных

Один из представителей молодого поколения Кирилл РЕЗНИКОВ работает водолазом 3 года, на ЗАЭС — всего год. Пока он ученик, привыкает нырять в темноте, и рад тому, что здесь есть такие опытные подводники, готовые поделиться своим опытом.

условий, как можно догадаться, — это отличное здоровье. Ведь при погружении в воду нагрузка на организм возрастает. Однако если ты неукоснительно соблюдаешь технику безопасности, неприятностей можно избежать. Плюс большую роль играет сплоченность, ведь водолазы всегда работают в команде: один погружается на дно, двое страхуют на поверхности. Поэтому тут как нигде важны доверительные отношения и взаимопонимание. И нужно отметить, в команде водолазов ЗАЭС чувство «плеча друга» очень развито.

Еще одна особенность работы наших водолазов заключается в том, что их постоянно привлекают на другие водные объекты. Выполняя функции водолазов-спасателей, им приходится искать утонувших людей, испытывая, понятно, определенные психологические трудности. Часто это приходится делать в прогулочном канале Энергодара, где, как говорят подводники, тоже практически нет видимости.

В том, что профессия водолаза и опасна, и трудна, и вовсе не такая романтичная, как может показаться на первый взгляд, у меня была возможность убедиться. «Приезжайте, сами посмотрите!» — предложил мне Андрей Остролюцкий в ответ на массу моих вопросов. Я, конечно, обрадовалась такому приглашению, и в назначенные девять утра приехала в гидроцех. Команда водолазов уже была в полном сборе и поджидала меня в автобусе.

Им предстояло выполнить, как показалось со стороны, несложную задачу — сделать обследование сбросного канала насосной станции градирен. Работники водолазной службы прошли на лодке вдоль канала, записывая показания эхолота.

Человек-легенда — именно так водолазы называют своего старшину Анатолия СИВЦОВА, который в свое время был в известном 5-м экспедиционном отряде подводных гидротехнических работ. Анатолий Илларионович работал на Севере, принимал участие в строительстве ЛЭП через Днепр, в подьеме казачьей «Чайки» со дна Старого Днепра. И это далеко не полный перечень уникальных работ, которые выполнялись впервые, и к которым причастен Анатолий Сивцов. На сегодня Анатолий Илларионович провел под водой 13 тысяч часов. К слову, водолазный стаж измеряется не годами, а часами, проведенными под водой. Для пенсии необходимо иметь 2700 часов работы под водой, на заслуженный отдых уходят в 50 лет.

Сложнее всего было Андрею Остролюцкому, который вел записи, поскольку день выдался достаточно холодным: -3, плюс пронзительный ветер. А позавидовать можно было тому, кто сидел на веслах: он хоть как-то согревался. Остальные работники водолазной службы все время находились рядом, вдоль берега, страхуя своих товарищей и выполняя поручения командира.

Казалось бы, работа на поверхности — ничего сложного. Но, учитывая погодные условия и большое расстояние, — приятного было мало. Целый день я потом не могла согреться, и еще больше оценила офисную работу. А ведь и настоящие холода еще впереди... Впрочем, водолазы — люди выносливые и закаленные, и, к моему удивлению, особо и не замерзли. Примерно через полтора-два часа задача была выполнена. Записи обрабатывают уже другие специалисты и точно скажут, нужно ли чистить дно канала от песка (в идеале там должен быть чистый бетон). А чистить его, как понимаете, придется.

К слову, глубоководники по возможности стараются облегчить себе работу. Вот и в нашем случае, уже почти на финише водолазы увидели плавающий на поверхности воды огромный куст камыша. Прибили его к берегу, и всей команде пришлось приложить немало усилий, чтобы вытащить все на берег, ведь, если бы эта глыба утонула, пришлось бы за ней нырять.

С одной стороны, я, конечно, немного расстроилась, что водолазы не погружались в воду (такие бы фотокадры получились!). Но, с другой — было достаточно времени, чтобы пообщаться с людьми одной из самых мужественных профессий.

Лариса ЛЕВИЦКАЯ

ОХОРОНА ПРАЦІ

Запобігти загрозам життю і здоров'ю жінок

Маляри під час роботи підіймають — переміщують мішки із шпаклівками вагою 25—35 кг, а які ж граничні норми для підймання і переміщення важких речей жінками допускаються? (Із листа до редакції).

Статтею 10 Закону України «Про охорону праці» забороняється застосування праці жінок на важких роботах і на роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, на підземних роботах, крім деяких підземних робіт (нефізичних робіт або робіт, пов'язаних з санітарним та побутовим обслуговуванням), а також залучення жінок до підймання і переміщення речей, маса яких перевищує встановлені для них граничні норми, відповідно до переліку важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, граничних норм підймання і переміщення важких речей.

На виконання Закону України «Про охорону праці» та постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.93 № 64 «Про заходи щодо виконання Закону України «Про охорону праці» прийнято Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 10 грудня 1993 р. за № 194, яким затверджені Граничні норми підймання і переміщення важких речей жінками.

Згідно з цими нормами передбачається:

— підймання і переміщення вантажів при чергуванні з іншою роботою (до 2 разів на годину) гранично допустима вага вантажу становить 10 кг;

— підймання і переміщення вантажів постійно протягом робочої зміни гранично допустима вага вантажу становить 7 кг;

— сумарна вага вантажу, який переміщується протягом кожної години робочої зміни, не повинна перевищувати з робочої платформи 350 кг, з підлоги 175 кг.

У вагу вантажу, що переміщується, включається вага тари і упаковки. При переміщенні вантажу на візках або у контейнерах докладене зусилля не повинно перевищувати 10 кг. Рівнем робочої поверхні вважається робочий рівень конвеєра стола, верстата тощо згідно з ГОСТами 12.2.032—78 та 12.2.033—78.

Отже, роботодавцям необхідно пам'ятати, що за порушення законодавства про охорону праці жінок, за порушення законів та інших нормативно-правових актів про охорону праці, створення перешкод у діяльності посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці, а також представників профспілок, їх організацій та об'єднань винні особи притягуються до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної, кримінальної відповідальності згідно із законом.

Микола ГЛАДІЧ,
технічний інспектор праці ЦК Атомпрофспілки

НАВЧАННЯ В РЕАЛІЯХ ЧАСУ

«ЗИМОВА ШКОЛА»

про нові можливості профспілок

Члени Атомпрофспілки взяли активну участь у «Зимовій школі», яка була організована Фондом ім. Ф.Еберта. Тема школи — «Інновації: нові можливості для профспілок». Приємно відзначити, що одним із запрошених модераторів був провідний експерт Чорнобильської ООП Геннадій Михайлюк.

У рамках проведення «Зимової школи» було проаналізовано, які можливості для профспілок створюють інновації, ефективно використавши енергію та ресурси. Тренер Андрій Зінченко розкривав тему інновацій, тренер Геннадій Михайлюк розповідав про досвід іноземних профспілок, а експерт Надія Шевченко провела лекцію з енергоефективності. Кожна з тем була представлена за допомогою презентацій та розкрита в спільних модернованих дискусіях. Теоретичний матеріал був підкріплений практичними завданнями та роботою в групах, що покращило розуміння та сприйняття викладених тем. Заняття в групах дали можливість не лише поглиблено зрозуміти теорію, що була розгорнуто викладена тренерами, а й проаналізувати можливість запровадження інновацій на підприємствах. Учасники заходу ознайомилися з інструментом для визначення інноваційної здатності підприємства «ІппоКеп» і використали цю методику стосовно підприємств та організацій, які вони представляли у «Зимовій школі».

Хотілося б окремо подякувати всім учасникам цього заходу, які поділилися своїм досвідом впровадження інновацій на підприємствах і розповіли про можливості профспілок, які використовуються у галузях, що вони представляють. Отож «Зимова школа» вийшла інформативною та цікавою.

Подяку хочеться висловити Фонду ім. Ф.Еберта за обрану тематику та організацію заходу.

Оля ОПАРІЙ,
член організації молоді первинної профспілкової організації ПрАТ «Київський інститут «Енергопроект»

БЛАГОДІЙНІСТЬ ПРОФСПІЛКОВЦІВ

У Горностайпіль, до людей похилого віку...

Чернобильська ООП уже декілька років безкорисливо надає посильну допомогу Горностайпільському будинку-інтернату для людей похилого віку та інвалідів.

Історія української благодійності — невід’ємна частина національного минулого, сьогодення та майбутнього. Вона має велике виховне значення, бо є справжнім животворчим джерелом, що зцілює людські душі. Благодійність пробуджує в людині почуття солідарності й відповідальності за те, що відбувається поряд з нею. Про це варто завжди пам’ятати, беручи і примножувати милосердя.

Тому на засіданні Ради голів первинних профспілкових організацій Чернобильської ООП одностайно було прийнято рішення щодо здійснення акції благодійності, присвяченої Дню Святого Миколая, для понад 80 мешканців будинку-інтернату.

19 грудня 2013 року профспілкова делегація, яку очолював Предс-

тавник Атомпрофспілки у Чернобильській ООП Микола Тетерін, взяла участь у святковому богослужінні, яке провів настоятель церкви Святого Івана Богослова Іванківського благочиння Київської єпархії Української православної церкви протоієрей Олександр Гасич у с. Ороне.

Після служби разом з протоієреєм Олександром делегація вирушила до с. Горностайпіль, де розташований будинок-інтернат для людей похилого віку та інвалідів.

У ідальні установи зібралися її мешканці, які з очікуванням в очі зустрічали гостей. З привітальними словами, поздоровленням зі святом Святого Миколая, подякою за працю, а також побажаннями здоров’я перед ними виступили Олександр Гасич та Микола Тетерін. Усім присутнім були вручені новорічні подарунки. Для тих, хто не зміг прийти за станом здоров’я, подарунки рознесли по кімнатах і

вручили Сергій Бардик та Олена Чернецька. Приємно було у відповідь бачити добрі усмішки та чути слова подяки ветеранів праці та інвалідів до благодійників, які в цей день знайшли можливість та час відвідати їх і поздоровити зі святом.

Сподіваємося, що приклад Чернобильської ООП сприятиме розвитку благодійності в Україні з боку професійних організацій.

Геннадій МИХАЙЛЮК,
провідний експерт з урегулювання соціально-трудових відносин Чернобильської ООП

ТВОРЧИСТЬ СПІЛЧАН

Листая старий альбом

Я листаю альбом старий с фото, чуть потерты, с годами, страницы, красный бархат хранит в переплете дорогие, любимые лица.

Всякий кадр в нем — из жизни кусочек, он уносит меня, словно сани, на далекий, как сон, островочек, светлой грустью волнует и манит.

И родители там молодые, даже бабушке с дедом под сорок ну, а главное то, что живые, каждый снимок, до боли, мне дорог.

Проведу я рукой по портрету — улыбається мама, как солнце... От нее я возьму лучик света, он меня обогреет до донца.

И всегда греть сердечко мне будет та любовь, то тепло и участие, что дарили родные мне люди, те, что были и в горе и в счастье.

Елена КАЛЮГА,
работник охраны ГП «Смолюг» Днепродзержинской ООП

200 РОКІВ З НАМИ. ДО ЮВІЛЕЮ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЛЮДИНА СВІТОВОЇ СЛАВИ: ШЕВЧЕНКО В КНИГАХ І МОНУМЕНТАХ

(Продовження. Початок у №50—51)

На території колишньої імперії СРСР вшанування поета розпочалися в Санкт-Петербурзі, де вчився Т. Г. Шевченко, і де у XIX-XX століттях діяли українські організації, зокрема Товариство імені Тараса Шевченка. Ініціатива увічнення пам’яті Т. Г. Шевченка належить академіку Михайлу Мекешину, Данилу Мордовцеву й Андрію Маркевичу, які особисто знали поета.

Академік Михайло Мекешин виступав за увічнення пам’яті Т. Г. Шевченка, займався ілюструванням творів Шевченка-поета, написав спогади про нього. Він запропонував проєкт образу Кобзаря до пам’ятника «Тисячоліття Росії».

З петербуржцями пов’язана історія встановлення пам’ятників Т. Г. Шевченкові у Харкові в 1935 році, Києві і Каневі у 1939 році. Автором цих пам’ятників є уродженець Петербурга, скульптор німецького походження Матвій Манізер. Монументи для цих трьох міст виливалися на литейно-ковалівському заводі «Монументскульптура».

Серед тих, хто допомагав установлювати пам’ятник у Києві, був українець, студент третього курсу Петербурзької академії Леонід Молодожанін (Лео Мол). Саме він пізніше став автором багатьох пам’ятників Т. Г. Шевченка, як у Санкт-Петербурзі, так і в США, Південній Америці, Канаді, Римі та інших містах. Член канадської королівської Академії мистецтв Лео Мол (Леонід Молодожанін) здобув найвищу нагороду Канади — орден Канади.

Цей всесвітньо відомий скульптор народився у 1915 році в селі Полонне, що тоді було в складі Волинської губернії. З 1936 по 1940 рік він вчився у відомого скульптора Манізера в Санкт-Петербурзі. Потім жив у Німеччині, де продовжував оволодівати майстерністю скульптора. У 1948 році емігрував до Канади. Помер у 2009-му. Його монументальні твори є в багатьох країнах світу, і ми можемо пишатися тим, що Леонід Молодожанін (Лео Мол) був нашим земляком.

Відомі факти, коли увічнення пам’яті Кобзаря навіть ставало приводом для різних протистоянь, розборок, злочинів.

У 1947 році керівництво Товариства об’єднаних українських канадців — громадської організації прихильників взаємних зв’язків із Радянською Україною звернулося до уряду України з проханням виготовити пам’ятник Тарасу Шевченку для його встановлення поблизу міста Торонто з нагоди 60-ліття еміграції українців з України до Канади в 1951 році. На лист колишнього секретаря ЦК Компартії України М. Хрушова Сталін оперативно відгукнувся. Авторами майбутнього пам’ятника визначено киян, скульпторів Макара Вронського та Олексія Олійника.

Окрім завдання на проектування та встановлення пам’ятника у Торонто в Києві розпочалося збирання матеріалів для музею Т. Г. Шевченка, що його мали облаштувати неподалік монумента у 1952 році. Все відбулося за планом, але в 1988 році невідомі злочинці спалили музей, де було багато цінних експонатів, у тому числі й художні полотна.

Музей відновлено і він функціонує в центрі Торонто. Не повезло й встановленому монументу. Наприкінці 2006 року невідомі особи спалили п’ятиметрову бронзову скульптуру поета і вивезли в невідомому напрямку. Згодом скульптура знайшлася на території одного із заводів із запискою англійською мовою «Leppin». Вочевидь ці події пов’язані із радянським життям України. Злочинці знали, що цей пам’ятник з’явився ще в часи Радянського Союзу. Зловмисника знайшли, але погруддя вже було відправлене на переплавку.

У місті Торонто безслідно зникла бронзова скульптурна композиція «Тарас Шевченко читає книгу», що була розташована поруч з музеєм в меморіальному парку, автором якої був київський скульптор і етнограф Іван Гончар. Згодом композиція знайшлася і встановлена вже в приміщенні музею міста. Нині в музеї відкрита художня галерея і бібліотека. Пригода з

бронзовою фігурою поета сталася і в містечку Тіммінс канадської провінції Онтаріо. Вона була викрадена як така, що зроблена із металу, для переплавки.

Скульптури Т. Г. Шевченка встановлені й у Франції, зокрема, в 1971 році в Тулузі. Кошти зібрані тамтешні українці. Товариство «Україна» у 1977 році подарувало скульптуру поета французькому місту Шалетт-Люен. У 1878 році в Парижі встановлено монумент, що подарований українським народом мерії столиці Франції.

Скульптурні постаті Шевченка є в кількох містах Казахстану, в Білорусі, Угорщині, Словаччині та багатьох інших країнах. Одним із найстаріших пам’ятників є поставлений ще в 1927 році на території музею-комплексу Тараса Шевченка у місті Форт-Шевченко.

В Україні монументів Т. Г. Шевченка досить багато у селах і містах. З нагоди 200-ліття від дня народження Т. Г. Шевченка їх з’явиться ще більше.

Розширюється й книжкова Шевченкіада. З нагоди 200-ліття поета вже видано «Кобзар» Т. Г. Шевченка англійською мовою, значний внесок в Шевченкіаду зробив літературознавець Іван Дзюба, книга якого «Тарас Шевченко. Життя і творчість» нещодавно видана, вже й перевидана. Триває робота над багатотомним виданням творів Т. Шевченка. У харківському видавництві «Клуб сімейного дозвілля» побачив світ «Кобзар» із щоденниками Шевченка. За сприяння Наукового товариства імені Шевченка в Америці, Інституту Джерелознавства НТШ-А та Інституту критики у Києві нещодавно вийшла ґрунтовна праця обсягом понад 800 сторінок «Тарас Шевченко в критиці», том 1. Прижиттєва критика (1839—1861)». Другий том, що готується до друку, буде присвячений критиці поета і письменника після його смерті.

До 200-ліття великого поета готується ще багато видань, будуть виставки творів, творчих робіт різних жанрів, автори яких присвячують їх ювілею Т. Г. Шевченка.

Петро ШВЕЦЬ,
член Національної спілки журналістів України

МОЛОДЬ АТОМНОГО РЕГІОНУ: ПРОФЕСІЙНА ОРІЄНТАЦІЯ

Зростає популярність конкурсів серед школярів

Профорієнтаційна і просвітницька робота з учнівською молоддю набула широкого розвитку на Рівненській АЕС. Уже понад десять років поспіль в інформаційному центрі станції проводяться традиційні конкурси рефератів серед старшокласників «Малі Курчатівські читання» та брейн-ринг, приурочені до професійного свята рівненських атомників — Дня енергетика. Їх мета — професійна орієнтація учнівської молоді регіону в атомну енергетику. Багато учасників попередніх конкурсів вступили до технічних вишів, обравши професійний шлях атомника. Дехто досягнув значних успіхів на науковій ниві. Щороку кількість учасників зростає, а коло тем розширюється.

Цього року на конкурс рефератів «Малі Курчатівські читання» було подано рекордні за останні роки 64 роботи. Двадцять дві найкращі були відібрані для участі у другому турі — презентації робіт в інформаційному центрі РАЕС. Серед них 13 робіт зі шкіл Кузнецовська, 6 — з Маневецького району Волинської області, 3 — з Володимирецького району Рівненщини.

При визначенні переможців суддівська колегія у складі провідних інструкторів НТЦ Дмитра Дайнеги і Бориса Євстигнєєва, інженера-радіометриста ЦРБ Андрія Чепурка та представників управління інформації та зв’язків з громадськістю (УІтаЗГ) Анатолія Стельмаха і Валентини Дукач керувалося насамперед актуальністю

та оригінальністю обраної теми, повнотою її розкриття і вмінням учасника представити роботу аудиторії.

— Цього року на конкурс надійшло багато надзвичайно цікавих робіт, — коментує керівник відділу зв’язків з громадськістю УІтаЗГ РАЕС, член журі Валентина Дукач. — Таких тем у нас ще не було. Розширилася і географія конкурсу. Участь у ньому тепер беруть більше дітей із сільських шкіл зони спостереження аварії, а рівень їхніх робіт не поступається роботам учнів шкіл міста-супутника РАЕС.

Традиційно журі визначило володаря гран-прі (700 гривень премії), першого місця (600 грн.), двох других місць (по 400 грн.) та трьох третіх (по 300 грн.). Решта учасників, які потрапили до другого туру, отримали заохочувальні винагороди у розмірі 100 гривень кожен. Були нагороджені також вчителі-керівники робіт призерів конкурсу: вони отримали по триста гривень заохочення. Також усі учасники отримали в

подарунок футболки та кепки з логотипом РАЕС.

Найкраще цьогоріч до конкурсу рефератів підготувалися учні кузнецовської гімназії. У їхньому активі гран-прі (Святослав Шарко, «Символи мирного атома на гербах та монетах України»), перше місце (Юлія Дайнега, «Випромінювання Вавилова-Черенкова»), друге місце (Іванна Савонік, «Яка електрика найдешевша?»), третє місце (Юлія Горайчук, «Порівняння аварій на Чернобильській та Фукусімській АЕС») та приз глядацьких симпатій (Катерина Серко, «Містасупутники»).

Також у призерів потрапили учні Володимирецького колегіуму Вадим Кубай («Ядерний паливний цикл») та Тетяна Горецька («Радіоактивне випромінювання, його вплив на людину і навколишнє середовище»), які посилили друге та третє місця відповідно, та учениця ЗОШ села Копилля Маневецького району Оксана Танцюра («Способи зменшення радіонуклідів у ґрунті та рослинах») — третє місце.

Про РАЕС — у формі гри

У інформаційному центрі Рівненської АЕС відбувся брейн-ринг серед старшокласників, присвячений Дню енергетика. Це традиційний конкурс, який проводиться з метою інформаційно-просвітницької та профорієнтаційної роботи серед учнівської молоді регіону.

У нинішньому брейн-ринзі взяла участь дев’ять команд. Шість з них із Кузнецовська, дві — з Маневецького району Волинської області, а також команда Володимирецького районного колегіуму Рівненської області.

торії будівництва та експлуатації Рівненської АЕС, сучасного стану атомної енергетики в Україні та світі, техніки та технології атомних станцій тощо.

Удруге поспіль переможцем брейн-рингу стала команда професійно-технічного училища (м. Кузнецовськ). Це й не дивно, адже хлопці — майбутні енергетики. Готувала команду до конкурсу вчитель фізики Валентина Ястремська. Нагорода за перемогу — 1500 гривень.

Друге місце та 1000 гривень призових завоювала команда кузнецовської гімназії. Решта команд-учасниць отримали по 600 гривень.

СЕРЦЯ, ВІДКРИТІ НА ДОБРО

ПОЇЗДКА В ОСТРОЗЬКУ ШКОЛУ-ІНТЕРНАТ

Кожній людині, а особливо дитині, хочеться знати, що вона комусь потрібна. Щоб подарувати хоч трішки тепла дітям, які живуть в Острозькій спеціалізованій школі-інтернаті, шефська комісія організації молоді ППО ХАЕС уже традиційно вирушила до них у гості. Там проживають і навчаються 107 дітей віком від 3 до 16 років, частина з них сироти і діти з особливими потребами.

Ми привезли з собою одяг, іграшки, спортивний інвентар. У будинку дитини прийняли нас дуже тепло, зраділи нашому приїзду. Відчувалося, що ці діти потребують особливої уваги і любові, адже звичні повсякденні обійми та поцілунки — для них велика рідкість.

Прощатися було важко усім — і нам, і діткам, в очах яких застиг смуток. Мабуть, не так часто вони мають можливість отримати подарунки і просту людську увагу та спілкування.

Поспішайте робити добро, поспішайте дарувати тепло, особливо тим, хто його не має щоденно та постійно!

Велике спасибі усім небайдужим, хто взяв участь у цьому заході! Особлива подяка колективам, які зібрали кошти на закупівлю подарунків маленьким острожанам — метрологічної служби (700 грн.), транспортного цеху (750 грн.), турбінного (400 грн.), навчально-тренувального цеху (105 грн.), енергоремонтного підрозділу (101 грн.) та іншим працівникам ХАЕС.

Після цієї поїздки ми ще раз переконалися, що серця наших працівників відкриті на добро, а значить, все-таки ми можемо щось змінити на краще!

Ірина БУЛІЧ,
заступник голови комісії
з шефської роботи організації молоді первинної
профспілкової організації ППО ХАЕС

УСЕ СЬОГОДНІ ТІЛЬКИ ДЛЯ ВАС...

Дитина... Найрідніше, найцінніше, найдорожче, що є у житті. Кровинка, плоть від плоті. І не передати, і не описати словами, що відчувають та переживають ті, кому судилося рости та виховувати дитину-інваліда. У працюючих на нашому підприємстві сім'ях виховується 44 дитини з особливими потребами.

Саме для цих діточок уже восьмий рік поспіль на початку зими у Палаці культури силами творчих колективів проводяться заходи, організатором яких є профспілковий комітет Хмельницької АЕС.

Ця чудова простора зала, ці клоуни та артисти, які з хвилюванням чекають свого виходу, — все сьогодні тільки для вас — такими словами відкрила програму голова комісії профкому по роботі з дітьми і шефській роботі Людмила Малько. А потім був кумедний веселун Фунтик (Світлана Степанюк) зі своєю командою — смішними клоунами (учасниками театральної студії «Маски»). Що відбувалося в залі! Веселий сміх, розпашілі щічки, азарт! А скільки було танців! А ігор, конкурсів, естафет та інших розваг! І справжній концерт з піснями і танцями. До речі, гості з підшефної Берездівської спеціалізованої школи-інтернату, які приїхали на свято, також підготували цілком достойні номери — дівчатка співали сучасні молодіжні пісні не гірше, ніж учасники ансамблю художньої самодіяльності міського Палацу культури.

На завершення свята рожеві повітряні кульки та мильні бульбашки, що розлетілися по всій дискотекі, стали гарною окрасою дійства. На виході кожен отримав солодкий подарунок із сюрпризом. Діткам з Берездова члени комісії прямо в автобус занесли величезного іграшкового пса та гостинці на дорогу: кукурудзяні палички, печиво, сік.

До речі, напередодні, 4 грудня, комісія по роботі з дітьми спільно з артистами Палацу культури та представником Українського ядерного товариства порадували своїм візитом з подарунками та розважальною програмою наших сусідів — вихованців Острозької спеціалізованої школи-інтернату для дітей з вадами розумового розвитку.

Дай, Боже, щоб нам усім вистачило сил, здоров'я та коштів на подібні добрі справи. А бажаня у нас не мине. І спасибі всім, хто нам допомагає, підтримує та сприяє.

Члени комісії по роботі з дітьми і
шефській роботі профкому ХАЕС

«АТОМНИЙ» СВІТ ОЧИМА ДІТЕЙ

Перемогла «Атомна родина України»

В інформаційно-культурному центрі (ІКЦ) «Імпульс» Южно-Української АЕС нагородили переможців міського конкурсу на кращий малюнок «Атом для миру та процвітання». Призерами стали 11 школярів з Южно-Українська в чотирьох вікових категоріях. Іще 68 учасників отримали захожувальні призи. Загалом на конкурс було подано 79 робіт.

Конкурс «Атом для миру та процвітання» проводять в інформаційному центрі ЮАЕС майже 10 років. У ньому беруть участь школярі міста-супутника АЕС віком від 7 до 17 років. Цього року учасниками конкурсу стали діти з усіх шкіл міста, гімназії, гуртківці Центру дитячої та юнацької творчості (ЦДЮТ), Станції юних техніків (СЮТ), студії «Декор» ІКЦ «Імпульс», учні дитячої школи мистецтв (ДШМ) та ліцею.

Член журі керівник групи зв'язків із засобами масової інформації та громадськості ВРГтаЗМІ ВП ЮАЕС Влада Тішкова зазначила, що цього року на конкурс було представлено багато робіт з новими цікавими сюжетами та багатим колористикою. Під час вибору кращого малюнка журі враховувало художній рівень твору, майстерність виконання, відповідність темі конкурсу, а також оригінальність міслення та відображення ролі атомної енергетики у житті держави. У першій віковій групі (7—9 років) перше місце посіла учениця СШ№1 Аліна Дереш з малюнком

ВРГтаЗМІ ВП ЮАЕС Влада Тішкова зазначила, що цього року на конкурс було представлено багато робіт з новими цікавими сюжетами та багатим колористикою.

«Мої батьки — енергетики»

Під такою назвою нетішинський міський Палац культури представив свої площі для презентації виставки робіт вихованців місцевої художньої школи.

Розгорнуто кілька виставкових стендів, на яких художньо-графічні роботи, малюнки олією, темперою та аквареллю. Це різнобарв'я кольорів і широкий аспект творчих надбань утворює картину різносторонніх інтересів дітей, чий батьки трудяться на Хмельницькій атомній електростанції, звеличують її працю. Вихованці молодших класів художньої школи більше захоплені природою, відображенням домашніх тварин, тих чи інших місць рідного міста.

Робота Єлизавети Білінчук дуже близька за тематикою до Нового року, адже навкруг ялинки зібрані хлопчики і дівчатка, аби зу-

стріти зиму. На малюнку Ольги Гаман той самий сюжет, тільки прихід зими зустрічають звірятка.

Крістіна Петровська намалювала місто майбутнього з дивовижними рослинами, транспортними засобами. А значно старша Влада Степанюк графічно зобразила небезпечного звіра Бадяку-Маняку. Юлія Горпихин представила урочистий момент зустрічі Великодня. У стилі Петриківського розпису виконала роботу Діана Панчук. Анна Парахіна м'яко наклала пастель на папір, аби відтворити вазу з квітами, отримавши гармонію кольорів і внутрішнього змісту малюнка. Натюрморт з ба-

«Атомна родина України», друге місце — у дев'ятирічного Богдана Лінчевського (СШ № 4) і третє — у вихованки студії «Декор» Юлії Бугіної. У другій віковій категорії (10—12 років) переможницею стала ще одна юна художниця студії «Декор» Аліна Сокурєнко з роботою «Міський настрій». Друге місце — у Аліни Волобуєвої із дитячої школи мистецтв, а третє — у 10-річної Єлизавети Яковишеної, теж вихованки цієї художньої школи. У третій віковій групі (13—15 років) «золото» у «Дороги в майбутнє» 15-річного Данила Шарати (ЦДЮТ), «срібло» та «бронза» — відповідно у Анжели Качинської та Катерини Іваної (ДШМ). У останній категорії, четвертій (16—17

років), було подано всього три роботи, але призові місця посіли два учасники. Перше — Антон Ярошенко (ЦДЮТ) з малюнком «Від усмішки стане всім світліше», друге — Артем Невінчанний, учень южноукраїнської школи № 1.

Переможці за свої роботи отримали грошові винагороди. Ще п'ятеро учасників конкурсу було нагороджено захожувальними призами, усі інші — приємними подарунками. Спонсором, за традицією, виступала Южно-Українська атомна електростанція.

Конкурсні малюнки можна побачити у фойє ІКЦ «Імпульс». Деякі з них увійдуть до перекидного настільного календаря, який щорічно видає відділ роботи з громадськістю та ЗМІ ВП ЮАЕС.

України. Творча явва, вміння дивитися на світ добрими очима необхідні для майбутніх атомників не менше, ніж знання формул і фізичних законів.

Віктор ГУСАРОВ

«МИ ТАК ЖИВЕМО, ПРАЦЮЄМО І ВІДПОЧИВАЄМО»

Открытие новых талантов

Запорожская АЭС чествовала победителей и призеров смотра-конкурса

В декабре минувшего года во Дворце культуры «Современник» состоялся торжественный вечер, посвященный подведению итогов юбилейного 15-го смотра-конкурса «Мы так живем, работаем и отдыхаем». Программу этого долгожданного праздничного мероприятия украсил гала-концерт победителей в художественной самодіяльності.

Атмосфера, которая царилла в фойе Дворца культуры, настраивала всех на праздничную волну. Здесь экспонировались работы победителей кон-

курса изобразительного и декоративно-прикладного творчества, а также фотовыставка. Играл духовой оркестр Запорожской АЭС.

Вечер посвящался тем, кто каждый год в рамках конкурса защищает как высокое звание «специалист», так и высокое звание «артист», а также всем тем, кто помогает этого добиваться, кто поддерживает и переживает, кто каждый год ждет позывных конкурса, чтобы сразу же окунуться в работу — и удивлять-удивлять удивлять. Поэтому значительная часть в программе празд-

ничного вечера была посвящена церемонии награждения победителей разных номинаций.

Когда они выходили на сцену, по-настоящему виден был масштаб конкурса. Если 15 лет назад он начинался с двух направлений, то сегодня их семь — и эта тенденция только укрепляется. Так, за 15 лет только в конкурсе профессионального мастерства приняли участие около трех с половиной тысяч работников, 640 из которых стали победителями. Количество подразделений, принимающих участие в конкурсе «Мы так живем, работаем и отдыхаем», тоже с каждым годом увеличивается. В 2013 году в нем участвовало 28 подразделений, 482 работника стали победителями.

Церемония награждения победителей конкурса профмастерства собрала на сцене более 60 человек, показавших высокие результаты в номинациях: «Лучший по профессии молодой работник», «Лучший по профессии высококвалифицированный рабочий», «Лучший наставник», конкурс докладов. Далее на сцену стали приглашать победителей кон-

курса технических средств, наглядных пособий; конкурса содержания производственных помещений; конкурса на лучший плакат по культуре безопасности; конкурса содержания территорий.

Самая же большая интрига этого мероприятия была оставлена организаторами напоследок. Так кто же в этом году одержал победу, кто показал себя на самом высоком уровне?

Итак, специальным призом жюри за победу в конкурсе художественной самодіяльності были награждены коллективы управления строительства; отряда ведомственной военизированной охраны и цеха радиационной безопасности (за лучший концерт года). Также специальным призом были награждены подразделения-победители отраслевого конкурса профессионального мастерства 2013 года: ЭП, ЭРП и ОЯБ.

И самое главное. Среди цехов численностью до 500 сотрудников первое место — у службы главного метролога; второе место разделили цех радиационной безопасности и цех дезактивации; третье —

в управления производственно-технологической комплекции и цеха хозяйственного обслуживания.

Среди цехов численностью свыше 500 сотрудников первое место — цех тепловой автоматики и измерений; второе завоевало — управление строительства; третье место — электрический цех.

Праздник украсила концертная программа «Незабываемое юбилейное путешествие». На сцене свое мастерство показывали призеры творческого конкурса, лучшие исполнители самых разных жанров. Надежда Кныш, Людмила Котляр, Юрий Тимофеев, Елена Сытник, Игорь Вишневский, Иван Волохов, танцевальные коллективы и другие исполнители срывали в этот вечер шквал аплодисментов.

И в этом году смотр-конкурс еще раз показал, насколько эффективно он способствует открытию новых талантов и budding специалистов своего дела, вносит значительный вклад в развитие профессиональной и культурной жизни коллектива ЗАЭС.

Ірина РОМАНОВА

Засновник: Професійна спілка
працівників атомної енергетики
та промисловості України

Видавець: Редакція газети
«Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
каб. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів
відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами
лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник
України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 4480 від 21.08.2000 року

Газета віддрукована
у ПП «Трейд інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/6.
Тираж 5000
Ціна договірна